

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

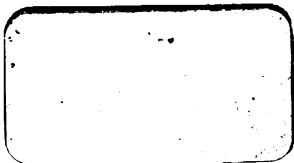

1231.31.30

**HARVARD COLLEGE
LIBRARY**

**FROM THE
QUARTERLY JOURNAL
OF ECONOMICS**

Standard socialist series.

MANIFESTO
DE LA
KOMUNISTA PARTIO

DE
KAROLO MARKS
KAJ
FREDERIKO ENGELS

**El la Aŭtoritata Angla Traduko, Redaktita kaj Alnotita
de Frederiko Engels, Tradukis Esperanten**

ARTURO BAKER

**Verkinto de "The American Esperanto Book,"
Redaktoro de "Amerika Esperantisto"**

CHICAGO
CHARLES H. KERR & COMPANY
1908

~~1231.31.30~~

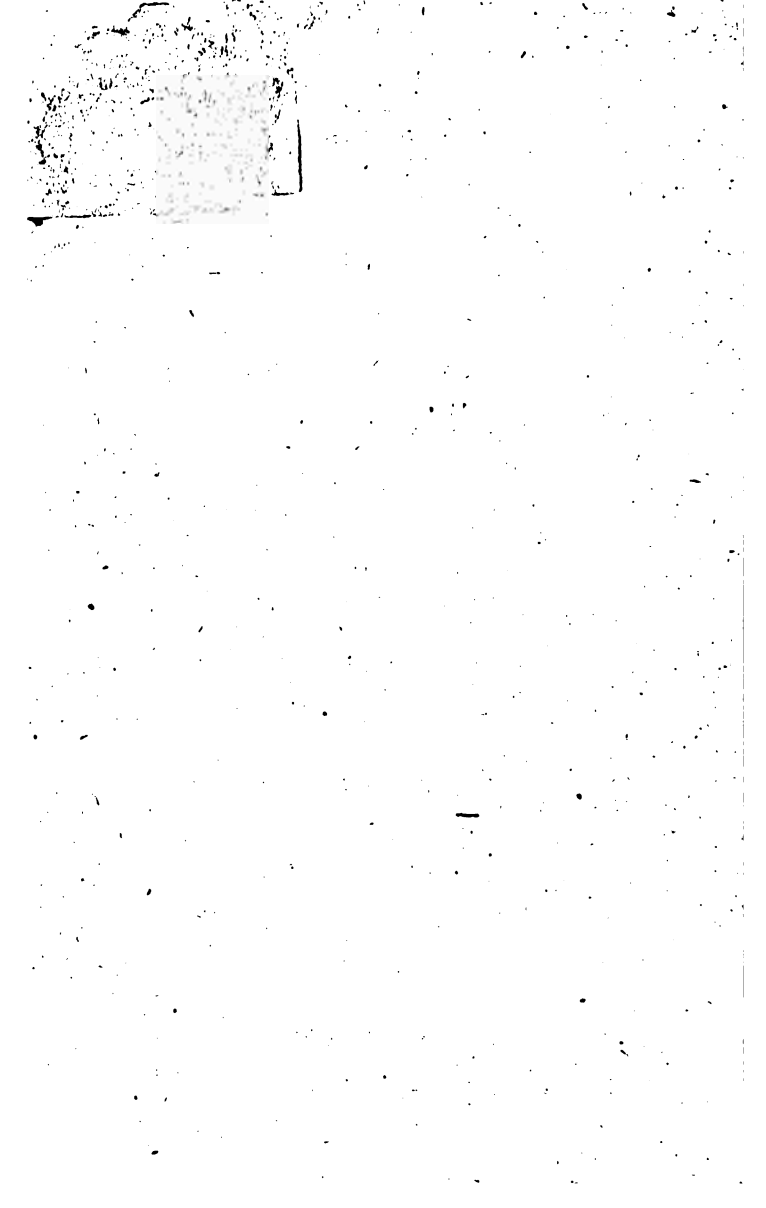
1231.31.30

Harvard College Library

FROM

**THE QUARTERLY JOURNAL
OF ECONOMICS**

✓ 1231.31.30

✓ Soc 920.14.28

1231.31.30
✓

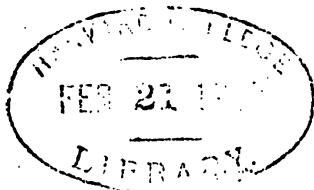
TRANSLATOR'S FOREWORD

At the present time, when the historic struggle for existence is losing all individual character, and is merging into a world-wide battle to the death between Organized Ownership of Labor-Power on one hand and Organized Ownership of Tools of Labor on the other, no person can have a clear understanding of the magnificent contest unless he is familiar with the cause and course of the struggle as outlined in the following pages. What Darwin accomplished for biology, and Spencer for moral science, Marx had done at an earlier date for the study of economics.

In the development of this world-wide struggle the international language, Esperanto, must necessarily bear an important part. Just as the telegraph, the railroad and the steamship enable modern nations quickly to decide the issues of war between Russian Capital and Japanese Capital, so Esperanto will hasten by many years the decision of the contest between All Labor and All Capital.

Although the original Communist Manifesto was written in German, the English edition, prepared by Engels, co-author with Marx, has been used as the basis of this translation and is herein reproduced on pages parallel with the Esperanto. Thus there is brought to the Esperanto student the opportunity to become familiar with the *fundamento* of the great political and economic struggle; and to the political student the occasion, while renewing acquaintance with a document he can never know too well, to learn the language in which our children shall write the Constitution of the World.

—Arthur Baker

From the
Quarterly Journal
of Economics

MANIFESTO
OF THE
COMMUNIST PARTY

BY
KARL MARX and FREDERICK ENGELS

AUTHORIZED ENGLISH TRANSLATION: EDITED AND
ANNOTATED BY FREDERICK ENGELS

CHICAGO
CHARLES H. KERR & COMPANY
1908

PREFACE.

The "Manifesto" was published as the platform of the "Communist League," a workingmen's association, first exclusively German, later on international, and, under the political conditions of the Continent before 1848, unavoidably a secret society. At a Congress of the League, held in London in November, 1847, Marx and Engels were commissioned to prepare for publication a complete theoretical and practical party-programme. Drawn up in German, in January, 1848, the manuscript was sent to the printer in London a few weeks before the French revolution of February 24th. A French translation was brought out in Paris, shortly before the insurrection of June, 1848. The first English translation, by Miss Helen Macfarlane, appeared in George Julian Harney's "Red Republican," London, 1850. A Danish and a Polish edition had also been published.

The defeat of the Parisian insurrection of June, 1848,—the first great battle between Proletariat and Bourgeoisie—drove again into the background, for a time, the social and political aspirations of the European working class. Thenceforth the struggle for supremacy was again, as it had been before the revolution of February, solely between dif-

ANTAŬPAROLO

La "Manifesto" estis publikigita kiel la principaro de la "Komunista Ligo," unu laborista asocio, unue eksklusive germana, poste internacia, kaj, sekve de la politikaj kondiĉoj de la Kontinento antaŭ ol 1848, neeviteble sekreta societo. Ĉe kongreso de la Ligo, tenata en Londono en Novembro, 1847, Marks kaj Engels estis komisiitaj prepari por publikigado plenan teorion kaj praktikan programon de la partio. Verkita germanalingve en Januaro, 1848, la manuskripto estis sendita al la presisto en Londono kelkajn semajnojn antaŭ ol la franca revolucio de Februaro la 24'an. Franca traduko estis eldonita en Parizo, nelonge antaŭ ol la ribelo de Junio, 1848. La unua angla traduko, de Fratĵino Helen Macfarlane, aperis en la *Red Republican* (Ruga Respublikano) de George Julian Harney, Londono, 1850. Dana kaj pola eldonaĵoj jam estis ankaŭ publikigitaj.

La malvenko de la Pariza ribelo de Junio, 1848—la unua granda batalo inter proletariaro kaj kapitalistaro—pelis ree en la malantaŭaĵon, kelkatempe, la socian kaj politikan aspirojn de la eŭropa laboranta klaso. De tiam, la batalado por supereco estis ree, kiel ĝi estis estinta antaŭ ol la revolucio de Februaro, sole inter diversaj

ferent sections of the propertied class; the working class was reduced to a fight for political elbow-room, and to the position of extreme wing of the Middle-class Radicals. Wherever independent proletarian movements continued to show signs of life, they were ruthlessly hunted down. Thus the Prussian police hunted out the Central Board of the Communist League, then located in Cologne. The members were arrested, and, after eighteen months' imprisonment, they were tried in October, 1852. This celebrated "Cologne Communist trial" lasted from October 4th till November 12th; seven of the prisoners were sentenced to terms of imprisonment in a fortress, varying from three to six years. Immediately after the sentence the League was formally dissolved by the remaining members. As to the "Manifesto," it seemed thenceforth to be doomed to oblivion.

When the European working class had recovered sufficient strength for another attack on the ruling classes, the International Working Men's Association sprang up. But this association, formed with the express aim of welding into one body the whole militant proletariat of Europe and America, could not at once proclaim the principles laid down in the "Manifesto." The International was bound to have a programme broad enough to be acceptable to the English Trades' Unions, to the followers of Proudhon in France, Belgium, Italy, and Spain, and to

sekcioj de la poseda klaso; la laboranta klaso estis subpremata ĝis batalo por politika "kubutospaco," kaj al la loko de ekstrema flanko de la mezklasaj radikaloj. Kie ajn sendependaj proletariaj movadoj daŭrade montris signojn de vivo, ili estis senkompatate ĉasataj ĝis morto. Tiel la prusa polico elĉasis la centran konsilantaron de la Komunista Ligo, tiam lokitan en Kolonjo. La membroj estis arestataj kaj, post dekok-monata mallibereco, ili estis juĝataj en Oktobro, 1852. Tiu ĉi fama "Kolonja Komunista Proceso" daŭris de Oktobro 4'an ĝis Novembro 12'an; sep el la arestitoj estis kondamnataj je periodoj de mallibereco en fortikaĵo, diversantaj de tri ĝis ses jaroj. Tuj post la kondamno la Ligo estis formale disigita de la membroj restantaj. Rilate al la "Manifesto," ĝi ŝajnis de tiu tempo esti destinita al tuta malapero.

Kiam la eŭropa laborklaso ree gajnis sufiĉe da forto por fari alian atakon kontraŭ la regantaj klasoj, la Internacia Asocio de Laboristoj ekkreskis. Sed tiu ĉi asocio, kreita kun la ekspresa celo fandi kune en unu korpon la tutan militantan proletariaron de Eŭropo kaj Ameriko, ne povis tuj proklami la principojn formulitajn en la "Manifesto." La Internacia estis devigata havi programon sufiĉe larĝan por esti akceptebla al la anglaj Metiaj Unuiĝoj, al la sekvantoj de Proudhon en Francujo, Belgujo, Italujo, kaj Hispanujo,

kaj la Lasalleanoj¹ en Germanujo. Marks, kiu elverkis tiun ĉi programon al la kontentigo de ĉiuj partioj, fidis tute al la intelekta plibonigado de la laboranta klaso, kiu estis certa rezulti de unuigita agado kaj reciproka diskutado. Eĉ la okazoj kaj malfacilaĵoj de la batalo kontraŭ Kapitalo, la malvenkoj eĉ pli multe ol la venkoj, ne povis ne memori la homajn spiritojn pri la nesufiĉeco de iliaj diversaj favorataj kuracilaĵoj, kaj preparadi la vojon por pli plena envido en la efektivajn kondiĉojn necesajn por laborklasa liberigado. Kaj Marks estis prava. La Internacia, ĉe sia disrompiĝo en 1874, lasis la laboristojn tute malsamaj homoj de tiuj, kiuj ĝi ilin trovis en 1864. Proudhonismo en Francujo, Lasalleismo en Germanujo, estis elmortantaj kaj eĉ la konservativaj anglaj "Metiaj Unuiĝoj" kvankam la plimulto el ili de longtempe estis rompinta sian rilaton kun la Internacia, estis grade antaŭenirantaj al tiu punkto ĉe kiu, lastjare ĉe Svansea, ilia prezidanto povis diri je ilia nomo: "Kontinenta Socialismo estas perdinta siajn terurojn por ni." Laŭfakte, la principoj de la Manifesto faris konsiderindan antaŭenpuŝon inter laboristoj ĉiulandaj.

La Manifesto mem tiel ree venis al la antaŭo. La germana teksto estis, de

---

(1) Lasalle meme, al ni, ĉiam konfesis sin lernanto de Marks, kaj, kiel tia, staris sur la fondaĵo de la "Manifesto." Sed en sia publika agitado, 1860-64, li iris ne plu ol postuli kunfarajn laborejojn subtenatajn per la ŝtata kredo.

the Lassalleans* in Germany. Marx, who drew up this programme to the satisfaction of all parties, entirely trusted to the intellectual development of the working-class, which was sure to result from combined action and mutual discussion. The very events and vicissitudes of the struggle against Capital, the defeats even more than the victories, could not help bringing home to men's minds the insufficiency of their various favourite nostrums, and preparing the way for a more complete insight into the true conditions of working-class emancipation. And Marx was right. The International, on its breaking up in 1874, left the workers quite different men from what it had found them in 1864. Proudhonism in France, Lasalleanism in Germany were dying out, and even the Conservative English Trades' Unions, though most of them had long since severed their connexion with the International, were gradually advancing towards that point at which, last year at Swansea, their President could say in their name "Continental Socialism has lost its terrors for us." In fact: the principles of the "Manifesto" had made considerable headway among the working men of all countries.

The Manifesto itself thus came to the front again. The German text had been,

---

*Lassalle personally, to us, always acknowledged himself to be a disciple of Marx, and, as such, stood on the ground of the "Manifesto." But in his public agitation, 1860-64, he did not go beyond demanding co-operative workshops supported by State credit.

since 1850, reprinted several times in Switzerland, England and America. In 1872, it was translated into English in New York, where the translation was published in "Woodhull and Claflin's Weekly." From this English version, a French one was made in "Le Socialiste" of New York. Since then at least two more English translations, more or less mutilated, have been brought out in America, and one of them has been reprinted in England. The first Russian translation, made by Bakounine, was published at Herzen's "Kolokol" office in Geneva, about 1863; a second one, by the heroic Vera Zasulitch, also in Geneva, 1882. A new Danish edition is to be found in "Socialdemokratisk Bibliothek," Copenhagen, 1885; a fresh French translation in "Le Socialiste," Paris, 1886. From this latter a Spanish version was prepared and published in Madrid, 1886. The German reprints are not to be counted, there have been twelve altogether at the least. An Armenian translation, which was to be published in Constantinople some months ago, did not see the light, I am told, because the publisher was afraid of bringing out a book with the name of Marx on it, while the translator declined to call it his own production. Of further translations into other languages I have heard, but have not seen them. Thus the history of the Manifesto reflects, to a great extent, the history of the modern working-class movement; at present it is undoubtedly the most wide-

post 1850, represita kelkfoje en Svislando, Anglujo kaj Ameriko. En 1872 ĝi estis tradukata en la anglan lingvon en Nov-Jorko, kie la traduko estis publikigata en *Woodhull & Claflin's Weekly*. El tiu ĉi angla traduko unu franca estis farita en *Le Socialiste*, de Nov-Jorko. De tiam, almenaŭ du aliaj anglaj tradukoj, pli aŭ malpli multe hakitaj, estas eldonitaj en Ameriko, kaj unu el ili estas represita en Anglujo. La unua ruslingva traduko, farita de Bakounine, estis publikigata ĉe la de Herzen *Kolokol'a* eldonejo en Genevo, ĉirkaŭ 1863; dua, de la heroa Vera Zasulich, ankaŭ en Genevo, 1882. Nova dana eldono estas trovata en *Socialdemokratisk Bibliothek*, de Kopenhago, jaro 1885; freŝa franca traduko en *Le Socialiste*, de Parizo, 1886. El tiu ĉi lasta hispana traduko estis preparata kaj eldonata en Madrido. 1886. La germanaj represaĵoj ne estas kalkulotaj; tute, estas estintaj almenaŭ dekdu. Armena traduko, kiu estis publikigota en Konstantinoplo antaŭ kelkaj monatoj, ne atingis, oni diras al mi, la lumon, ĉar la eldonisto timis eldoni libron surhavantan sur ĝi la nomon de Marks, dum samtempe la tradukinto rifuzis ĝin nomi sia propra produktaĵo. Pri pliaj tradukoj en aliaj lingvoj mi estas aŭdinta, sed ilin ne vidis. Tielmaniere, la historio de la Manifesto rebriligas, laŭ granda mezuro, la historion de la moderna laborklasa movado; nunatempе, ĝi sendube estas la plej larĝe

dissemata, la plej internacia produktaĵo el la tuta socialista literaturo, la komuna principaro konfesata de milionoj da laboristoj de Siberio ĝis Kalifornio.

Tamen, kiam ĝi estis skribita, oni ne povus ĝin nomi Socialista Manifesto. Per "socialistoj," en 1847, estis signataj, unuflanke, la aligantoj de la diversaj utopiaj sistemoj: Owenanoj en Anglujo, Fourieranoj en Francujo, ambaŭ el ili jam forvelkintaj ĝis stato de nuraj sektoj, kaj laŭgrade elmortintaj; ĉe la alia flanko, la plej svarmaĉantaj sociaj kuracistaĉoj, kiuj, per ĉiuj manieroj de riparaĉado, pretendis rimedi, sen ia danĝero al kapitalo aŭ profito, ĉiuspecajn sociajn maljustecojn, en ambaŭ okazoj homoj ekster la laborklasa movado, kaj sin turnantaj plimulte al la "edukitaj" klasoj por subtenado. Kia ajn parto de la laborklaso estis konvinkita pri la nesufiĉeco de nuraj politikaj revolucioj, kaj proklamis la necesecon de tuta socia ŝanĝo, tiu parto, tiam, sin nomis komunista. Ĝi estis kruda, elhakegita, entute instinkta speco de komunismo; tamen, ĝi tuŝis la plej gravan punkton kaj estis sufiĉe pova inter la laboranta klaso por produkti la utopian komunismon, en Francujo de Cabet, kaj en Germanujo de Veitling. Tiel, la socialismo estis, en 1847, mezklasa movado, la komunismo estante laborklasa movado. Socialismo estis, almenaŭ sur la Kontinento, "respektinda"; komunismo estis rekte mala. Kaj kiel nia ideo, de la

spread, the most international production of all Socialist Literature, the common platform acknowledged by millions of working men from Siberia to California.

Yet, when it was written, we could not have called it a Socialist Manifesto. By Socialists, in 1847, were understood, on the one hand, the adherents of the various Utopian systems: Owenites in England, Fourierists in France, both of them already reduced to the position of mere sects, and gradually dying out; on the other hand, the most multifarious social quacks, who, by all manners of tinkering, professed to redress, without any danger to capital and profit, all sorts of social grievances, in both cases men outside the working class movement, and looking rather to the "educated" classes for support. Whatever portion of the working class had become convinced of the insufficiency of mere political revolutions, and had proclaimed the necessity of a total social change, that portion, then, called itself Communist. It was a crude, rough-hewn, purely instinctive sort of Communism; still, it touched the cardinal point and was powerful enough amongst the working class to produce the Utopian Communism, in France, of Cabet, and in Germany, of Weitling. Thus, Socialism was, in 1847, a middle-class movement, Communism a working class movement. Socialism was, on the Continent at least, "respectable"; Communism was the very opposite. And as our notion, from the

very beginning, was that "the emancipation of the working class must be the act of the working class itself," there could be no doubt as to which of the two names we must take. Moreover, we have, ever since, been far from repudiating it.

The "Manifesto" being our joint production, I consider myself bound to state that the fundamental proposition which forms its nucleus, belongs to Marx. That proposition is: that in every historical epoch, the prevailing mode of economic production and exchange, and the social organisation necessarily following from it, form the basis upon which is built up, and from which alone can be explained, the political and intellectual history of that epoch; that consequently the whole history of mankind (since the dissolution of primitive tribal society, holding land in common ownership) has been a history of class struggles, contests between exploiting and exploited, ruling and oppressed classes; that the history of these class struggles forms a series of evolution in which, now-a-days, a stage has been reached where the exploited and oppressed class—the proletariat—cannot attain its emancipation from the sway of the exploiting and ruling class—the bourgeoisie—without, at the same time, and once and for all, emancipating society at large from all exploitation, oppression, class-distinctions and class-struggles.

This proposition which, in my opinion, is destined to do for history what Darwin's

ekkomenco, estis ke "la liberigo de la laboranta klaso deves esti la ago de la laboranta klaso mem," ne povis esti dubo rilate al tio, kiun el la du nomoj ni devis preni. Plue, ni ĉiam poste tute ne deziris ĝin malakcepti.

Ĉar la "Manifesto" estas nia kuna produktaĵo, mi opinias min devigata diri ke la fundamenta propozicio kiu estas ĝia esenca centraĵo, apartenas al Marks. Tiu propozicio estas : ke en ĉiu historia epoko, la plej ĝenerala modo de ekonomia produktado kaj intersanĝado, kaj la socia organizo necese elkreskanta el ĝi, formiĝas kiel la fondaĵo sur kiu estas konstruata, kaj laŭ kiu sole povas esti klarigata la politika kaj intelekta historio de tiu epoko ; ke, sekve, la tuta historio de la homaro (de la disigo de la primitiva genta societo, tenanta teron en komuna posedeco), estas historio de interklasaj bataladoj, konkuradoj inter ekspluatantoj kaj ekspluatatoj, regantaj kaj subpremataj klasoj ; ke la historio de tiuj ĉi interklasaj bataladoj estas serio evolucia en kiu, nunatempe, estas atingita punkto kie la ekspluatata kaj subpremata klaso—la proletariaro—ne povas atingi sian liberigon el la regado de la ekspluatanta kaj reganta klaso—la kapitalistaro—ne samtempe, unufoje por ĉiam, liberigante la tutan socion el ĉia ekspluatado, subpremado, interklasaj distingo kaj interklasaj bataloj.

Tiun ĉi propozicion, kiu, laŭ mia opinio, destiniĝas fari por la historio kion la de Dar-

vin teorio estas farinta por la biologio, ni ambaŭ estis laŭgrade alproksimiĝintaj dum kelkaj jaroj antaŭ ol 1845. Kiom mi mem sendepende progresis al ĝi estas plej bone montrate en mia *Condition of the Working Class in England*.¹ Sed kiam mi ree renkontis Marks en Bruselo, printempe, 1845, li jam estis ĝin elpensinta, kaj metis ĝin antaŭ mi en terminoj preskaŭ tiel klaraj, kiel tiuj, per kiuj mi ĝin elmontras tie ĉi.

El nia kuna antaŭdiro je la germana eldono de 1872 mi citas la jenan:

“Kiom ajn la stato de aferoj estas sanginta dum la lastaj dudek-kvin jaroj, la ĝeneralaj principoj proponitaj en tiu ĉi Manifesto estas, laŭtute, tiel pravaj hodiaŭ kiel iam. Tie ĉi tie ia detalo povus esti plibonigita. La praktika aplikado de la principoj dependos, kiel diras la Manifesto mem, ĉiuloke kaj ĉiukaze, de la historiaj statoj en tiu tempo ekzistantaj, kaj, pro tiu kaŭzo, nenia speciala emfazo estas metata al la revoluciaj rimedoj proponataj ĉe la fino de Sekcio IIa. Tiu parto estus, en multaj manieroj, redaktata tre malsame hodiaŭ. Konsiderante la gigantajn paŝegojn faritajn de Moderna Industrio de 1848, kaj la akompanantan plibonigitan kaj etenditan organizon de la laboranta klaso; en vido de la praktika sperto akirita, unue en la februara revolucio, kaj poste, ankoraŭ pli multe, en la Pariza Komunumo,

(1) “The Condition of the Working Class in England in 1844.” De Frederiko Engels. Tradukita de Florence K. Wischniewetsky—London: Swan, Sonnenschein & Co.

theory has done for biology, we, both of us, had been gradually approaching for some years before 1845. How far I had independently progressed towards it, is best shown by my "Condition of the Working Class in England."* But when I again met Marx at Brussels, in spring, 1845, he had it ready worked out, and put it before me, in terms almost as clear as those in which I have stated it here.

From our joint preface to the German edition of 1872, I quote the following:

"However much the state of things may have altered during the last 25 years, the general principles laid down in this Manifesto are, on the whole, as correct to-day as ever. Here and there some detail might be improved. The practical application of the principles will depend, as the manifesto itself states, everywhere and at all times, on the historical conditions for the time being existing, and, for that reason, no special stress is laid on the revolutionary measures proposed at the end of Section II. That passage would, in many respects, be very differently worded to-day. In view of the gigantic strides of Modern Industry since 1848, and of the accompanying improved and extended organisation of the working-class, in view of the practical experience gained, first in the February revolution, and then, still more, in the Paris Commune,

---

*The Condition of the Working Class in England in 1844. By Frederick Engels. Translated by Florence K. Wischniewsky—London, Swan, Sonnenschein & Co.

where the proletariat for the first time ^{held} held political power for two whole months, this programme has in some details become antiquated. One thing especially was proved by the Commune, viz., that "the working-class cannot simply lay hold of the ready-made State machinery, and wield it for its own purposes." (See "The Civil War in France; Address of the General Council of the International Working-men's Association," London, Truelove, 1871, p. 15, where this point is further developed). Further, it is self-evident, that the criticism of socialist literature is deficient in relation to the present time, because it comes down only to 1847; also, that the remarks on the relation of the Communists to the various opposition-parties (Section IV.), although in principle still correct, yet in practice are antiquated, because the political situation has been entirely changed, and the progress of history has swept from off the earth the greater portion of the political parties there enumerated.

But then, the Manifesto has become a historical document which we have no longer any right to alter."

The present translation is by Mr. Samuel Moore, the translator of the greater portion of Marx's "Capital." We have revised it in common, and I have added a few notes explanatory of historical allusions.

Frederick Engels.

London, 30th January, 1888.

kie la proletariato por la unua fojo tenis politikan povon dum du tutaj monatoj, tiu ĉi programo en kelkaj detaloj estas fariĝinta antikva. Unu fakto aparte pruviĝis per la komunumo, t. e., ke "la laboranta klaso ne povas simple preni posedon de jam-farita ŝtata maŝinaro kaj ĝin uzi por siaj propraj celoj." (Vidu "*The Civil War in France; Address of the General Council of the International Workingmen's Association*," eldonita London', True-love, 1871, p. 15, en kiu tiu ĉi punkto estas plue klarigata). Plue, estas mem-evidente, ke la kritiko de la socialista literaturo estas manka rilate al la nuna tempo, ĉar ĝi nur pritraktas ĝis 1847; ankaŭ, ke la rimarkoj pri la rilatoj de la Komunistoj al la diversaj opoziciaj partioj (Sekcio IV), kvankam laŭprincipe ankoraŭ pravaj, tamen en la praktiko estas antikvaj, ĉar la politika situacio estas tute ŝanĝita, kaj la progreso de la historio forbalais de la tero la plimulton el la politikaj partioj tie nome cititaj.

Sed jam, la Manifesto estas fariĝinta historia dokumento, kiun ni ne plu havas ian rajton ŝanĝi.

La jenan tradukon faris Sro. Samuel Moore, tradukinto de la pligranda parto da "Kapitalo," de Marks. Ni estas ĝin reviziintaj kune, kaj mi aldonis kelke da notoj klarigantaj la historiajn aludojn.

Frederick Engels.

Londono, 30'an de Januaro, 1888.

MANIFESTO DE LA KOMUNISTA PARTIO

DE

KAROLO MARKS KAJ FREDERIKO ENGELS

FANTOMO vizitadas Eŭropon—la fantomo de la Komunismo. Ĉiuj povoj de malnova Eŭropo estas aliĝintaj sanktan interligon por trankviligi tiun ĉi fantomon; papo kaj caro, Metternich kaj Guizot, francaj radikalistoj kaj germanaj policaĵspionoj.

Kie estas la partio de opozicio kiu ne estas nomacita kiel komunista de siaj kontraŭuloj regantaj? Kie la opoziciantaro kiu ne estas jetinta returnen la brulafantan riproĉon de Komunismo, kontraŭ la pli antaŭaj opoziciaj partioj tiel bone kiel kontraŭ siaj reakciaj kontraŭuloj?

Du aferoj rezultas el tiu ĉi fakto.

I. Komunismo estas jam konfesata de ĉiuj eŭropaj "povoj" esti "povo" ĝi mem.

II. Estas ja tempo kiam la Komunistoj devas malkaŝe, antaŭ la tuta mondo, publikigi siajn opiniojn, siajn celojn, siajn tendencojn, kaj kontraŭmeti al tiu ĉi infaneja fabelo pri la Fantomo de Komunismo ian Manifeston de la partio mem.

Al tiu celo, komunistoj de diversaj naciecoj estas kunvenintaj en Londonon, kaj

Manifesto of the Communist Party.

BY

KARL MARX and FREDERICK ENGELS.

A SPECTRE is haunting Europe—the spectre of Communism. All the Powers of old Europe have entered into a holy alliance to exorcise this spectre; Pope and Czar, Metternich and Guizot, French Radicals and German police-spies.

Where is the party in opposition that has not been decried as communistic by its opponents in power? Where the Opposition that has not hurled back the branding reproach of Communism, against the more advanced opposition parties, as well as against its re-actionary adversaries?

Two things result from this fact.

I. Communism is already acknowledged by all European Powers to be itself a Power.

II. It is high time that Communists should openly, in the face of the whole world, publish their views, their aims, their tendencies, and meet this nursery tale of the Spectre of Communism with a Manifesto of the party itself.

To this end, Communists of various nationalities have assembled in London, and

sketched the following manifesto, to be published in the English, French, German, Italian, Flemish and Danish languages.

I.

BOURGEOIS AND PROLETARIANS.*

The history of all hitherto existing society† is the history of class struggles.

Freeman and slave, patrician and plebeian, lord and serf, guild-master‡ and journeyman, in a word, oppressor and oppressed, stood in constant opposition to one another, carried on an uninterrupted, now hidden, now open fight, a fight that each time ended,

*By bourgeoisie is meant the class of modern Capitalists, owners of the means of social production and employers of wage-labour. By proletariat, the class of modern wage-labourers who, having no means of production of their own, are reduced to selling their labour-power in order to live.

†That is, all written history. In 1847, the pre-history of society, the social organisation existing previous to recorded history, was all but unknown. Since then, Haxthausen discovered common ownership of land in Russia, Maurer proved it to be the social foundation from which all Teutonic races started in history, and by and bye village communities were found to be, or to have been, the primitive form of society everywhere from India to Ireland. The inner organisation of this primitive Communistic society was laid bare, in its typical form, by Morgan's crowning discovery of the true nature of the gens and its relation to the tribe. With the dissolution of these primeval communities society begins to be differentiated into separate and finally antagonistic classes. I have attempted to retrace this process of dissolution in: "Der Ursprung der Familie des Privateigentums und des Staats," 2nd edit., Stuttgart 1884.

‡Guild-master, that is a full member of a guild, a master within, not a head of, a guild.

verkis la sekvantan manifeston, publikigo, tan en la angla, franca, germana, itala¹ flandra kaj dana lingvoj.

I

LA KAPITALISTOJ KAJ LA PROLETARIOJ¹

La historio de la tuta ĝisnun ekzistanta socio² estas la historio de interklasaj bataloj.

Liberulo kaj sklavo, patricio kaj plebejo, bienulo kaj servutulo, gildmajstro³ kaj metisto, unuvorte, subpremanto kaj subpremato, staris konstante unu kontraŭ la alia, daŭrigis senintermankan, jen kaŝatan, jen malkaŝatan bataladon, kiu ĉiufoje finiĝis,

---

(1) Per "kapitalistaro" estas signata la klaso de modernaj kapitalistoj, posedantoj de la rimedoj de socia produktado kaj dungantoj de salajra laboro; per "proletariaro," la klaso de modernaj salajr-laboristoj, kiuj, havante nenian propran rimedon de produktado, estas submetataj al la vendo de sia propra labor-povo por ke ili vivu.

(2) Tio estas, la tuta skribita historio. En 1847, la antaŭa historio de la socio, la socia organizo ekzistinta antaŭ la rekordita historio, estis preskaŭ nekonata. Post tiam, Haxthausen eltrovis komunan posedecon de la tero en Ruslando, Maurer pruvis ke ĝi estis la socia fondaĵo el kiu ĉiuj teŭtonaj rasoj ekkomencis en historio, kaj, iom poste, oni trovis ke vilaĝaj komunumoj estas, aŭ estis, la primitiva formo de la socio ĉie, de Hindujo ĝis Irlando. La interna organizo de tiu primitiva komunista socio estis nudigata, en sia tipa formo, per la fina eltrovo de Morgan, pri la reala naturo de la familio (angle, gens) kaj ĝia rilato al la gento. Je la dissolvo de tiuj praaĵ komunumoj, la socio komencas esti diferenigata en apartajn kaj fine antagonismajn klasojn. Mi pruvis ree sekvi tiun ĉi dissolvadon en: "Der Ursprung der Familie des, Privateigenthums und des Staats," dua eldono, Stuttgart, 1886.

(3) Gildmajstro, tiu estas plena membro de gildo, majstro en, ne estro de, gildo.

aŭ en revolucia rekonstruado de la socio generale, aŭ en la komuna ruiniĝo de la batalantaj klasoj.

En la pli fruaj epokoj de la historio, ni trovas preskaŭ ĉie komplikigitan arangon de la socio en diversajn klasojn, multoblan gradigadon de socia viceco. En antikva Romo sin trovis patricioj, kaviliroj, plebejoj, sklavoj; en la mezepokoj, feŭdismaj sinjoroj, vasaloj, gildmajstroj, metiistoj, metilernantoj, servutuloj; en preskaŭ ĉiuj el tiuj klasoj, ree, estis filiaj gradigoj.

La moderna kapitalista socio kiu estas ekkreskinta el la ruinoj de la feŭda socio, ne estas foriginta klasajn antagonismojn. Ĝi nur starigis novajn klasojn, novajn statojn de subpremado, novajn formojn de batalado anstataŭ la malnovaj.

Nia epoko, la epoko de la kapitalistaro, posedas, tamen, tiun ĉi distingan econ—ĝi estas simpliginta la klasajn antagonismojn. La socio kiel tuto estas pli kaj pli sin dividanta en du grandajn malpacajn kampojn, en du grandajn klasojn rekte fronto fronton: kapitalistaro kaj proletariaro.

De la servutuloj de la mezepokoj ekkreskis la enrajtigataj burĝoj de la unuaj urboj (*towns*). El tiuj ĉi burĝaroj la unuaj elementoj de la kapitalistaro kreskadis.

La eltrovo de Ameriko, la ĉirkaŭpaso de la Promontoro, malfermis freŝan teron al la supreniganta kapitalistaro. La orientindia kaj ĥina komercejoj, la koloniigado de Ameriko, interkomerco kun la kolonioj, la

either in a revolutionary re-constitution of society at large, or in the common ruin of the contending classes.

In the earlier epochs of history, we find almost everywhere a complicated arrangement of society into various orders, a manifold gradation of social rank. In ancient Rome we have patricians, knights, plebeians, slaves; in the middle ages, feudal lords, vassals, guild-masters, journeymen, apprentices, serfs; in almost all of these classes, again, subordinate gradations.

The modern bourgeois society that has sprouted from the ruins of feudal society, has not done away with class antagonisms. It has but established new classes, new conditions of oppression, new forms of struggle in place of the old ones.

Our epoch, the epoch of the bourgeoisie, possesses, however, this distinctive feature; it has simplified the class antagonisms. Society as a whole is more and more splitting up into two great hostile camps, into two great classes directly facing each other: Bourgeoisie and Proletariat.

From the serfs of the middle ages sprang the chartered burghers of the earliest towns. From these burgesses the first elements of the bourgeoisie were developed.

The discovery of America, the rounding of the Cape, opened up fresh ground for the rising bourgeoisie. The East-Indian and Chinese markets, the colonisation of America, trade with the colonies, the increase in the

means of exchange and in commodities generally, gave to commerce, to navigation, to industry, an impulse never before known, and thereby, to the revolutionary element in the tottering feudal society, a rapid development.

The feudal system of industry, under which industrial production was monopolised by close guilds, now no longer sufficed for the growing wants of the new markets. The manufacturing system took its place. The guild-masters were pushed on one side by the manufacturing middle-class; division of labour between the different corporate guilds vanished in the face of division of labour in each single workshop.

Meantime the markets kept ever growing, the demand, ever rising. Even manufacture no longer sufficed. Thereupon, steam and machinery revolutionised industrial production. The place of manufacture was taken by the giant, Modern Industry, the place of the industrial middle-class, by industrial millionaires, the leaders of whole industrial armies, the modern bourgeois.

Modern industry has established the world-market, for which the discovery of America paved the way. This market has given an immense development to commerce, to navigation, to communication by land. This development has, in its turn, reacted on the extension of industry; and in proportion as industry, commerce, navigation, railways extended, in the same proportion the bour-

kreskado de la rimedoj de intersango kaj de komercaĵoj ĝenerale, donis al komerco, al marveturado, al industrio, antaŭenpuŝon neniam antaŭe konatan, kaj per tio donis ankaŭ al la revolucia elemento en la ŝanceliĝanta feŭda socio rapidan disvolvigon.

La feŭda sistemo de industrio, sub kiu la industria produktado estis monopoligita nun ne plu sufiĉas al la kreskantaj bezonoj de la novaj komercaj kampoj. La fabrikada sistemo prenis ĝian lokon. La gildmajstroj estis flanken ŝovitaj de la fabrikanta mezklaso; divido de laboro inter la diversaj enkorpigitaj gildoj estis anstataŭita per divido de laboro en ĉiu memstaranta laborejo.

Meztempe, la vendejaroj daŭre kreskis, la postuloj ĉiam pligrandigis. Eĉ la fabriko ne plu sufiĉis. Tiam, la vaporo kaj la maŝinaro revoluciigis la industrian produktadon. La fabrikado cedis lokon al la giganto, Moderna Industrio, kaj la industriaj mezklasoj estis anstataŭigitaj de industriaj milionuloj, estroj de tutaj industriaj armeoj, la moderna kapitalistaro.

Moderna industrio starigis la tutmondan vendejaron, al kiu la eltrovo de Ameriko pavimis la vojon. Tiu ĉi vendejaro estas doninta grandegan disvolvigon al komerco, al marveturado, kaj al komunikado surtera. Tiu ĉi disvolvigo, en sia vico, reagis al la etendado de industrio; kaj proporcio kiel industrio, komercado, marveturado kaj fervojoj etendiĝis, laŭ tiu sama proporcio

la kapitalistaro kreskadis, pligrandigis sian kapitalon, kaj puŝis en la malantaŭon ĉiun klason restantan el la mezepokoj.

Ni vidas, tial, kiel la moderna kapitalistaro mem estas la produktaĵo de longa kurso de kreskado, de serio da revolucioj en la metodoj de produktado kaj intersanĝo.

Ĉiu paŝo en la kreskado de la kapitalistaro estis akompanata de responda politika antaŭeniro de tiu klaso. Jen subpremata klaso sub la regado de la feŭda nobelaro, jen armita kaj mem-reganta klaso en la mezepoka komunumo¹, jen sendependa urba respubliko (kiel en Italujo kaj Germanujo), jen impostebla "tria etato" de la monarĥaĵo (kiel en Francujo), poste, dum la vera periodo de fabrikado, servante aŭ al la duon-feŭda aŭ al la absoluta monarĥaĵo kiel kontraŭbalancilo kontraŭ la nobelaro, kaj, laŭfakte, kiel la angulŝtonego de la grandaj monarĥaĵoj ĝenerale, la kapitalistaro estas fine, post la starigo de Moderna Industrio kaj la tutmonda vendejo, venkinta por si mem, en la moderna reprezentanta ŝtato, eksklusivan politikan regadon. La registaro de la moderna ŝtato estas nur komitato por administri la komunajn aferojn de la tuta kapitalistaro.

---

(1) "Commune" estas la nomo alprenita, en Francujo, de la naskiĝantaj urboj eĉ antaŭ ol ili devenkis de siaj feŭdaj sinjoroj kaj regantoj lekan memregadon kaj politikajn rajtojn kiel "La Tria Etato." Ĝenerale parolante, rilate al la ekonomia disvolvigo de la kapitalistaro, Anglujo estas tie ĉi alprenata kiel la tipa lando, kaj rilate al ĝia politika disvolvigo, Francujo.

geoisie developed, increased its capital, and pushed into the background every class handed down from the Middle Ages.

We see, therefore, how the modern bourgeoisie is itself the product of a long course of development, of a series of revolutions in the modes of production and of exchange.

Each step in the development of the bourgeoisie was accompanied by a corresponding political advance of that class. An oppressed class under the sway of the feudal nobility, an armed and self-governing association in the mediaeval commune,* here independent urban republic (as in Italy and Germany), there taxable "third estate" of the monarchy (as in France), afterwards, in the period of manufacture proper, serving either the semi-feudal or the absolute monarchy as a counterpoise against the nobility, and, in fact, corner stone of the great monarchies in general, the bourgeoisie has at last, since the establishment of Modern Industry and of the world-market, conquered for itself, in the modern representative State, exclusive political sway. The executive of the modern State is but a committee for managing the common affairs of the whole bourgeoisie.

---

*"Commune" was the name taken, in France, by the nascent towns even before they had conquered from their feudal lords and masters, local self-government and political rights as "the Third Estate." Generally speaking, for the economical development of the bourgeoisie, England is here taken as the typical country, for its political development, France.

The bourgeoisie, historically, has played a most revolutionary part.

The bourgeoisie, wherever it has got the upper hand, has put an end to all feudal, patriarchal, idyllic relations. It has pitilessly torn asunder the motley feudal ties that bound man to his "natural superiors," and has left remaining no other nexus between man and man than naked self-interest, than callous "cash payment." It has drowned the most heavenly ecstasies of religious fervour, of chivalrous enthusiasm, of philistine sentimentalism, in the icy water of egotistical calculation. It has resolved personal worth into exchange value, and in place of the numberless indefeasible chartered freedoms, has set up that single, unconscionable freedom—Free Trade. In one word, for exploitation, veiled by religious and political illusions, it has substituted naked, shameless, direct, brutal exploitation.

The bourgeoisie has stripped of its halo every occupation hitherto honoured and looked up to with reverent awe. It has converted the physician, the lawyer, the priest, the poet, the man of science, into its paid wage-labourers.

The bourgeoisie has torn away from the family its sentimental veil, and has reduced the family relation to a mere money relation.

The bourgeoisie has disclosed how it came to pass that the brutal display of vigour in the Middle Ages, which Reactionists so much admire, found its fitting complement

La kapitalistaro ludis, rilate al la historio, plej revolucian rolon.

La kapitalistaro, kie ajn ĝi atingis la superecon, finigis ĉiujn feŭdajn, patriarkajn, idiliajn rilatojn. Ĝi senkompate disrompis la multekarakterajn feŭdajn ligilojn kiuj ligis la homon al liaj "naturaj superuloj" kaj lasis restanta nenian alian ligilon inter homo kaj homo ol nuda mem-intereso, ol kala "kontanta pago." Ĝi dronigis la plej ĉielajn ekstazojn de religia fervoro, de kavalira entuziasmo, de filistra sentimentalismo, en la glacia akvo de egoista kalkulado. Personan indon ĝi sangis en komercan valoran, kaj anstataŭ la sen-nombrajn neforpreneblaj alrajtigataj liberecoj, ĝi starigis tiun solan, senrezonecan liberaĵon—Liberan Interkomercadon. En unu vorto, por ekspluatado, vualita per religiaj kaj politikaj iluzioj, ĝi anstataŭis senhontan, nudan, rektan, brutan ekspluatadon.

La kapitalistaro estas devestinta je ĝia lumkrono ĉiun okupon ĝisnune honoritan kaj alrigarditan kun reverenca respektigo. Ĝi sangis la fizikiston, la legiston, la pastron, la poeton, la scienciston, je siaj dungataj porsalaraj laborantoj.

La kapitalistaro devestis de la familio ĝian vualon sentimental, kaj redukcias la familian rilaton ĝis nur mona rilato.

La kapitalistaro estas elmontrinta kiel okazis ke tiu bruta elmontrito de fortegeco en la mezepoko, kiun la reakcianoj tiel multe admiras, trovis sian taŭgan komple-

menton en la plej granda mallaboremeco. Ĝi estas la unua kiu montris kion povas okazigi la homa agemo. Ĝi faris miraĵojn grande superajn al egiptaj piramidoj, romaj akvokondukiloj kaj gotaj katedraloj; ĝi faris militirojn kiuj metis sub ombron ĉiujn antaŭajn elirojn de nacioj kaj krucmilitirojn.

La kapitalistaro ne povas ekzisti, ne konstante revoluciante la rimedojn de la produktado, kaj per tio la rilatojn de produktado, kaj kun ili la tutaj rilatojn de la socio. La konservado de la antikvaj metodoj de produktado en neŝanĝita formo estis, kontraŭe, la unua kondiĉo por la ekzistado de ĉiuj pli fruaj industriaj klasoj. Konstanta revoluciado de produktado, seninterrompa maltrankviligo de ĉiuj sociaj statoj, ĉiama necerteco kaj agitado, distingas la kapitalistan epokon de ĉiuj pli fruaj. Ĉiuj fiksitaj, alglaciigitaj rilatoj, kun sia sekvantaro de antikvaj kaj respektigindaj antaŭjuĝoj kaj opinioj, forbalaigas, ĉiuj nove formitaj antikviĝas antaŭ ol ili povas povas malmoligi. Ĉio solida forfluidiĝas en aeron, ĉio sankta profaniĝas, kaj ĉe la fino la homo estas devigata stari kun sobraj sentoj antaŭ siaj realaj kondiĉoj de vivado, kaj siaj rilatoj kun sia gento.

La bezono de konstante etendiganta vendejo por siaj produktaĵoj ĉasas la kapitalistaron laŭ la tuta supraĵo de la terglobo. Ĝi devas nestigi ĉie, enlokiĝi ĉie, starigi interrilatojn ĉie.

Per sia ekspluatado de la komerca kampo

in the most slothful indolence. It has been the first to shew what man's activity can bring about. It has accomplished wonders far surpassing Egyptian pyramids, Roman aqueducts, and Gothic cathedrals; it has conducted expeditions that put in the shade all former Exoduses of nations and crusades.

The bourgeoisie cannot exist without constantly revolutionising the instruments of production, and thereby the relations of production, and with them the whole relations of society. Conservation of the old modes of production in unaltered form, was, on the contrary, the first condition of existence for all earlier industrial classes. Constant revolutionising of production, uninterrupted disturbance of all social conditions, everlasting uncertainty and agitation distinguish the bourgeois epoch from all earlier ones. All fixed, fast-frozen relations, with their train of ancient and venerable prejudices and opinions, are swept away, all new-formed ones become antiquated before they can ossify. All that is solid melts into air, all that is holy is profaned, and man is at last compelled to face with sober senses, his real conditions of life, and his relations with his kind.

The need of a constantly expanding market for its products chases the bourgeoisie over the whole surface of the globe. It must nestle everywhere, settle everywhere, establish connexions everywhere.

The bourgeoisie has through its exploita-

tion of the world-market given a cosmopolitan character to production and consumption in every country. To the great chagrin of Reactionists, it has drawn from under the feet of industry the national ground on which it stood. All old-established national industries have been destroyed or are daily being destroyed. They are dislodged by new industries, whose introduction becomes a life and death question for all civilised nations, by industries that no longer work up indigenous raw material, but raw material drawn from the remotest zones; industries whose products are consumed, not only at home, but in every quarter of the globe. In place of the old wants, satisfied by the productions of the country, we find new wants, requiring for their satisfaction the products of distant lands and climes. In place of the old local and national seclusion and self-sufficiency, we have intercourse in every direction, universal inter-dependence of nations. And as in material, so also in intellectual production. The intellectual creations of individual nations become common property. National one-sidedness and narrow-mindedness become more and more impossible, and from the numerous national and local literatures there arises a world-literature.

The bourgeoisie, by the rapid improvement of all instruments of production, by the immensely facilitated means of communication, draws all, even the most barbarian, nations

la kapitalistaro estas doninta kosmopolitan karakteron al produktado kaj konsumado en ĉiu lando. Je la granda ĉagreno de la reakcianoj, ĝi fortrenis el sub la piedoj de industrio la naciecan teron sur kiu ĝi staris. Ĉiuj jamlonge staritaj naciaj industrioj estas aŭ jam detruitaj aŭ nun ĉiutage detruataj. Ili estas elŝovitaj de novaj industrioj, kies enpreno fariĝas afero de vivo aŭ morto al ĉiuj civilizitaj nacioj, de industrioj kiuj ne plu ellaboras enlandan krudan materialon, sed krudan materialon entiritan el plej malproksimaj terzonoj; industrioj kies produktaĵoj estas konsumataj ne sole hejme, sed en ĉiu parto de la mondo. Anstataŭ la malnovaj bezonoj, satigataj de la produktaĵoj de la lando, ni trovas novajn bezonojn, postulantajn por sia satado la produktaĵojn de malproksimaj landoj kaj klimatoj. Anstataŭ la malnova loka kaj nacia memsufiĉeco, ni havas interrilatojn en ĉiun direkton, universalan interdependecon de nacioj. Kaj kiel en la materia, tiel ankaŭ en la intelekta produktado. La intelektaj kreaĵoj de individuaj nacioj fariĝas komuna propraĵo. Nacia unuflankeco kaj mallarganimeco fariĝas pli kaj pli multe necblaj, kaj el la multaj naciaj kaj lokaj literaturoj leviĝas unu tutmonda literaturo.

La kapitalistaro, per la rapida plibonigo de ĉiuj iloj de produktado, per la grandege faciligitaj rimedoj de komunikado, entiras ĉiujn, eĉ la plej barbarajn naciojn, en

civilizacian. La malaltaj prezoj de siaj komercaĵoj estas la multepeza artilerio per kiu ĝi disbategas ĉiujn ĥinajn murojn, per kiu ĝi igas kapitulacii la treege obstinan malamon de la barbaroj al fremduloj. Ĝi devigas ĉiujn naciojn, je puno per ekstermo, alpreni la kapitalistan metodon de produktado; ĝi devigas ilin enkonduki en sian mezon tion kion ĝi nomas civilizacio, t. e. fariĝi mem kapitalisma. Unuvorte, ĝi kreas mondon laŭ sia propra figuro.

La kapitalistaro submetis la kamparon al la regado de la urboj. Ĝi kreis grandegajn urbojn, treege pligrandigis la loĝantaron urban rilate la kamparan, kaj tiamaniere estas elsavinta konsiderindan parton da la popolo el la idiotismo de kampara vivado. Guste kiel ĝi igis la kamparon dependa de la urboj, tiel same ĝi igis barbarajn kaj duon-barbarajn naciojn dependaj de la civilizitaj, naciojn da kamparanoj dependaj de nacioj da kapitalistoj, la orienton de la okcidento.

La kapitalistaro daŭrigas pli kaj pli forigi la dissemitan staton de la loĝantaro, de la rimedoj de produktado, kaj de posedaĵo. Ĝi aglomeris la loĝantaron, centrigis la rimedojn de produktado, kaj koncentrigis la posedaĵojn en malmultajn manojn. La necesa sekvo de tio ĉi estis politika centrigado. Sendependaj, aŭ neforte kunligitaj provincoj, kun apartaj interesoj, leĝoj, registaroj kaj sistemoj de impostado, kune amasiĝis en unu nacion, kun unu

into civilisation. The cheap prices of its commodities are the heavy artillery with which it batters down all Chinese walls, with which it forces the barbarians' intensely obstinate hatred of foreigners to capitulate. It compels all nations, on pain of extinction, to adopt the bourgeois mode of production; it compels them to introduce what it calls civilisation into their midst, i. e., to become bourgeois themselves. In a word, it creates a world after its own image.

The bourgeoisie has subjected the country to the rule of the towns. It has created enormous cities, has greatly increased the urban population as compared with the rural, and has thus rescued a considerable part of the population from the idiocy of rural life. Just as it has made the country dependent on the towns, so it has made barbarian and semi-barbarian countries dependent on the civilised ones, nations of peasants on nations of bourgeois, the East on the West.

The bourgeoisie keeps more and more doing away with the scattered state of the population, of the means of production, and of property. It has agglomerated population, centralised means of production, and has concentrated property in a few hands. The necessary consequence of this was political centralisation. Independent, or but loosely connected provinces, with separate interests, laws, governments and systems of taxation, became lumped together in one na-

tion, with one government, one code of laws, one national class-interest, one frontier and one customs-tariff.

The bourgeoisie, during its rule of scarce one hundred years, has created more massive and more colossal productive forces than have all preceding generations together. Subjection of Nature's forces to man, machinery, application of chemistry to industry and agriculture, steam-navigation, railways, electric telegraphs, clearing of whole continents for cultivation, canalization of rivers, whole populations conjured out of the ground—what earlier century had even a presentiment that such productive forces slumbered in the lap of social labour?

We see then: the means of production and of exchange on whose foundation the bourgeoisie built itself up, were generated in feudal society. At a certain stage in the development of these means of production and of exchange, the conditions under which feudal society produced and exchanged, the feudal organisation of agriculture and manufacturing industry, in one word, the feudal relations of property became no longer compatible with the already developed productive forces; they became so many fetters. They had to burst asunder; they were burst asunder.

Into their places stepped free competition, accompanied by a social and political constitution adapted to it, and by the economical and political sway of the bourgeois class.

registaro, unu sistemo de leĝoj, unu nacia klasa intereso kaj unu sistemo de enportaj impostpagoj.

La kapitalistaro, dum sia apenaŭ centjara regado, estas kreinta pli masivajn kaj pli kolosajn produktantajn povojn ol kreis ĉiuj antaŭaj generacioj entute. Subjugado de la povoj de naturo al la homoj, maŝinaro, la aplikado de la ĥemio al la industrio kaj la terkulturo, vapore marveturado, la fervojoj, elektra telegrafo, la pretigado de tutaj kontinentoj al kulturado, kanalligo de riveroj, tutaj loĝantaroj elsorĉigitaj el la tero—kiu antaŭa centjaro havis eĉ antaŭsenton ke tiaj produktemaj povoj dormis en la patrino teno de la socia laboro?

Ni vidas do: la rimedoj de produktado kaj intersanĝado sur kies fondaĵo la kapitalistaro sin elkonstruis estis naskitaj en la feŭda socio. Ĉe difinita punkto en la disvolvigo de tiuj rimedoj de produktado kaj intersanĝado, la kondiĉoj sub kiuj la feŭda socio produktis kaj intersanĝis, la feŭda organizo de terkulturado kaj la fabrika industrio, unuvorte la feŭda rilatoj de propreco, fariĝis ne plu kunigeblaj kun la jam disvolvigitaj produktaj povoj; ili fariĝis tiom multe da katenoj. Ili devegis esti disrompataj; ili estis disrompitaj.

En iliajn lokojn ekpaŝis libera konkuro, akompanata de socia kaj politika konstitucio alfarita al ĝi, kaj de la ekonomia kaj politika regado de la kapitalista klaso.

Simila movado nun estas okazanta antaŭ niaj propraj okuloj. La moderna kapitalista socio kun siaj rilatoj de produktado, de intersanĝado kaj de posedeco, socio kiu elsortigis tiel gigantajn rimedojn de produktado kaj de intersanĝado, similas sorĉiston, kiu ne plu povas kontroli la popolojn de la suba mondo kiujn li suprenvokis per siaj sorĉaĵoj. Dum multaj jardekoj estintaj la historio de industrio kaj komercado estis nur la historio de la ribelado de modernaj produktantaj popoloj kontraŭ la modernaj kondiĉoj de produktado, kontraŭ la posedaj rilatoj kiuj estas la kondiĉoj por la ekzistado de la kapitalistaro kaj por ĝia regado. Estas sufiĉe citi la komercajn krizojn, kiuj per sia perioda reveno metas al juĝo, ĉiufoje pli minace, la ekziston de la tuta kapitalista socio. En tiuj ĉi krizoj, granda parto ne sole de la ekzistantaj produktaĵoj, sed ankaŭ de la antaŭe kreitaj produktantaj popoloj, periode detruigas. En tiuj krizoj, ekdivastiĝas epidemio, kiu en ĉiuj pli fruaj epokoj, estus ŝajninta absurdaĵo—la epidemio de troprodukteco. La socio subite sin trovas remetita en staton de momenta barbarismo; ŝajnas kvazaŭ malsufiĉeco de nutraĵo, universala milito detruigada, forfermis la provizon de ĉiu rimedo de nutrado; industrio kaj komerco ŝajnas detruitaj; kaj kial? Ĉar estas tro multe da civilizacio, tro multe da vivrimedoj, tro multe da industrio, tro multe da komerco. La produktantaj popoloj je la dis-

A similar movement is going on before our own eyes. Modern bourgeois society with its relations of production, of exchange and of property, a society that has conjured up such gigantic means of production and of exchange, is like the sorcerer, who is no longer able to control the powers of the nether world whom he has called up by his spells. For many a decade past the history of industry and commerce is but the history of the revolt of modern productive forces against modern conditions of production, against the property relations that are the conditions for the existence of the bourgeoisie and of its rule. It is enough to mention the commercial crises that by their periodical return put on its trial, each time more threateningly, the existence of the entire bourgeois society. In these crises a great part not only of the existing products, but also of the previously created productive forces, are periodically destroyed. In these crises there breaks out an epidemic that, in all earlier epochs, would have seemed an absurdity—the epidemic of over-production. Society suddenly finds itself put back into a state of momentary barbarism; it appears as if a famine, a universal war of devastation had cut off the supply of every means of subsistence; industry and commerce seem to be destroyed; and why? Because there is too much civilisation, too much means of subsistence, too much industry, too much commerce. The productive forces at the dis-

posal of society no longer tend to further the development of the conditions of bourgeois property; on the contrary, they have become too powerful for these conditions, by which they are fettered, and so soon as they overcome these fetters, they bring disorder into the whole of bourgeois society, endanger the existence of bourgeois property. The conditions of bourgeois society are too narrow to comprise the wealth created by them. And how does the bourgeoisie get over these crises? On the one hand by enforced destruction of a mass of productive forces; on the other, by the conquest of new markets, and by the more thorough exploitation of the old ones. That is to say, by paving the way for more extensive and more destructive crises, and by diminishing the means whereby crises are prevented.

The weapons with which the bourgeoisie felled feudalism to the ground are now turned against the bourgeoisie itself.

But not only has the bourgeoisie forged the weapons that bring death to itself; it has also called into existence the men who are to wield those weapons—the modern working-class—the proletarians.

In proportion as the bourgeoisie, i. e., capital, is developed, in the same proportion is the proletariat, the modern working-class, developed, a class of labourers, who live only so long as they find work, and who find work only so long as their labour increases capital. These labourers, who must sell them-

pono de la socio ne plu sin direktas al la disvolvigo de la kondiĉoj de kapitalista posedeco; kontraŭe, ili estas fariĝintaj tro povaj por tiuj ĉi kondiĉoj, per kiuj ili estas katenataj, kaj tuj kiam ili demetas tiujn ĉi katenojn ili alportas malordon al la tuta kapitalista socio, endanĝerigante la ekziston de kapitalista propreco. La kondiĉoj de kapitalista socio estas tro mallargaj por enteni la riĉaĵon de ĝi kreitan. Kaj kiamaniere la kapitalistaro trapasas tiujn krizojn? Unuflanke, per la perfortigata detruo de amaso da produktantaj povoj; je la alia flanko, venkante novajn vendejojn, kaj pli plene ekspluatante la malnovajn. Tio estas, pavimante la vojon al pli grandaj kaj pli detruaj krizoj, kaj plimalgrandigante la rimedojn per kiuj la krizoj estas malhelpataj.

La armiloj per kiuj la kapitalistaro faligis teren la feŭdismon nun estas turnataj kontraŭ la kapitalistaro mem.

Sed ne sole estas la kapitalistaro forĝinta la armilojn kiuj alportas la morton al ĝi mem; ĝi ankaŭ vokis en ekziston la homojn kiuj tiujn armilojn estas uzontaj—la modernan laborklason—la proletariojn.

Proporcie kiel la kapitalistaro, t. e., la kapitalo, disvolviĝas, laŭ tiu sama proporcio disvolviĝas la proletariato, la moderna laborklaso, klaso de laboristoj, kiuj vivas nur tiel longe kiel ili trovas laboron, kaj kiuj trovas laboron nur tiel longe kiel ilia laboro kreskigas kapitalon. Tiuj laboristoj,

kiuj devegias sin vendi pece, estas komercaĵo, kiel ĉiu alia komercaĵo, kaj sekve estas almetataj al ĉiuj malfacilaĵoj de la konkurado, al ĉiuj ŝanĝoj de la vendejaj prezoj.

Sekve de la vasta uzado de la maŝinaro kaj de la divido de laborado, la laboro de la proletarioj estas perdinta ĉian individuan karakteron, kaj ĉian ĉarmon por la laboristo. Li fariĝas pendaĵo de la maŝino, kaj nur la plej simpla, plej unutona, kaj plej facile akirebla lertaĉo estas postulata de li. De tio, la kosto por produkti laboriston estas limigata, preskaŭ tute, al la rimedoj de vivado kiujn li postulas por sia subtenado, kaj por la daŭrigado de sia raso. Sed la prezo de ia komercaĵo, kaj ankaŭ de la laboro, estas egala kun ĝia kosto de produktado. Laŭ proporcio, tial, kiel la malagrablegeco de la laboro pligrandiĝas, la salajro malkreskas. Ne, plu; proporcio kiel la uzado de maŝinoj kaj la dividado de laboro kreskas, laŭ tiu sama proporcio la ŝarĝo de laboro ankaŭ kreskas, ĉu per plilongigo de la labortempo, per pligrandigo de la laboro farata en certa tempo, ĉu per pligrandigita rapido de maŝinaro, k.c.

La moderna industrio estas elŝanĝinta la malgrandan laborejon de la patriarka majstro je la granda fabrikejo de la industria kapitalisto. Aroj da laboristoj, amasigitaj en la fabrikejon, organiziĝas kiel soldatoj. Kiel soldatoj de la industria armeo, ili estas metataj sub la komandado de vera hierarkio

selves piecemeal, are a commodity, like every other article of commerce, and are consequently exposed to all the vicissitudes of competition, to all the fluctuations of the market.

Owing to the extensive use of machinery and to division of labour, the work of the proletarians has lost all individual character, and, consequently, all charm for the workman. He becomes an appendage of the machine, and it is only the most simple, most monotonous, and most easily acquired knack that is required of him. Hence, the cost of production of a workman is restricted, almost entirely, to the means of subsistence that he requires for his maintenance, and for the propagation of his race. But the price of a commodity, and also of labour, is equal to its cost of production. In proportion, therefore, as the repulsiveness of the work increases, the wage decreases. Nay more, in proportion as the use of machinery and division of labour increases, in the same proportion the burden of toil also increases, whether by prolongation of the working hours, by increase of the work enacted in a given time, or by increased speed of the machinery, etc.

Modern industry has converted the little workshop of the patriarchal master into the great factory of the industrial capitalist. Masses of labourers, crowded into the factory, are organised like soldiers. As privates of the industrial army they are placed under the command of a perfect hierarchy of

officers and sergeants. Not only are they the slaves of the bourgeois class, and of the bourgeois State, they are daily and hourly enslaved by the machine, by the over-looker, and, above all, by the individual bourgeois manufacturer himself. The more openly this despotism proclaims gain to be its end and aim, the more petty, the more hateful and the more embittering it is.

The less the skill and exertion or strength implied in manual labour, in other words, the more modern industry becomes developed, the more is the labour of men superseded by that of women. Differences of age and sex have no longer any distinctive social validity for the working class. All are instruments of labour, more or less expensive to use, according to their age and sex.

No sooner is the exploitation of the labourer by the manufacturer, so far, at an end, that he receives his wages in cash, than he is set upon by the other portions of the bourgeoisie, the landlord, the shopkeeper, the pawnbroker, etc.

The lower strata of the Middle class—the small tradespeople, shopkeepers, and retired tradesmen generally, the handicraftsmen and peasants—all these sink gradually into the proletariat, partly because their diminutive capital does not suffice for the scale on which Modern Industry is carried on, and is swamped in the competition with the large capitalists, partly because their specialised skill is rendered worthless by new methods

de oficiroj kaj sergentoj. Ne nur ili estas sklavoj de la kapitalista klaso, kaj de la kapitalista ŝtato; ili estas ĉiutage kaj ĉiuhore sklavigataj de la maŝino, de la superulo, kaj, super ĉiuj, de la individua kapitalista fabrikanto mem. Ju pli malkaŝe tiu ĉi despotismo proklamas la profiton kiel sian celon, des pli malgrandaĉa, des pli malaminda kaj pli maldolĉiganta ĝi estas.

Ju pli malmulte da lerteco kaj laboro aŭ forto estas postulata en mana laboro, alivorte, ju pli multe la moderna industrio disvolvigas, des pli multe la laboro de viroj estas anstataŭata de tiu de virinoj. Divers ecoj de aĝo kaj sekso ne plu havas klaran socian efikecon por la laboranta klaso. Ĉiuj estas iloj de laboro, pli aŭ malpli multekostaj por uzi, laŭ aĝo kaj sekso.

Tuj kiam la ekspluatado de la laboristo sub la manoj de la fabrikanto atingas finon ĝis tiu grado kie li ricevas sian pagon en kontanto, li estas atakata de la aliaj sekcioj de la kapitalistaro, la domluanto, la magazzenisto, la pruntisto, k. t. p.

La malsupra tavolo de la meza klaso—la negrandaj komercistoj, vendejistoj, kaj eksigintaj komerculoj ĝenerale, la metiistoj kaj farmistoj—ĉiuj ĉi tiuj grade malleviĝas en la proletariaron, parte ĉar ilia eta kapitalo ne estas sufiĉa por la skalo laŭ kiu la moderna industrio estas administrata, kaj subiĝas en la konkurado kun la grandaj kapitalistoj; parte ĉar ilia specialigita lerteco estas farata senvalora per novaĵ meto-

doj de produktado. Tiel la proletariato rekrutiĝas el ĉiuj klasoj de la popolo.

La proletariato trapasas diversajn gradojn de disvolviĝo. De ĝia naskiĝo komencas ĝia batalado kontraŭ la kapitalistaro. Unue, la konkuro estas subtenata de individuaj laboristoj, poste de la gelaborantoj en ia fabrikejo, tiam de la metiistoj de unu metio, en unu loko, kontraŭ la individua kapitalisto kiu rekte ilin ekspluatas. Ili direktas siajn atakojn ne kontraŭ la kapitalismaj kondiĉoj de produktado, sed kontraŭ la iloj mem de produktado; ili detruas enportitajn komercaĵojn kiuj konkuras kun ilia laboro, ili pece rompegas maŝinojn, ili ekbruligas fabrikejojn; ili provas restarigi perforte la malaperintan staton de la laboristo de la mezepoko.

Ce tiu ĉi grado la laboristoj ankoraŭ formas neinterligitan mason, dissematan tra la tuta lando, kaj disrompatan per sia reciproka konkurado. Se ie ili kunigas por formi pli kompaktajn korpojn, tiu ĉi ne estas ankoraŭ la sekvo de ilia agema unuiĝo, sed de la unuiĝo de la kapitalistaro, kiu klaso, por atingi siajn proprajn politikajn celojn, devegiĝas ekmovigi la tutan proletariaron, kaj plue, ankoraŭ dum kelka tempo povas tiel fari. Ce tiu ĉi punkto, tial, la proletarioj ne atakas siajn malamikojn, sed la malamikojn de siaj malamikoj, la restaĵojn de absoluta monarĥeco, la terposedantojn, la neindustrian kapitalistaron, la kapitaletulojn. Tiel la tuta historia

of production. Thus the proletariat is recruited from all classes of the population.

The proletariat goes through various stages of development. With its birth begins its struggle with the bourgeoisie. At first the contest is carried on by individual labourers, then by the workpeople of a factory, then by the operatives of one trade, in one locality, against the individual bourgeois who directly exploits them. They direct their attacks not against the bourgeois conditions of production, but against the instruments of production themselves; they destroy imported wares that compete with their labour, they smash to pieces machinery, they set factories ablaze, they seek to restore by force the vanished status of the workman of the Middle Ages.

At this stage the labourers still form an incoherent mass scattered over the whole country, and broken up by their mutual competition. If anywhere they unite to form more compact bodies, this is not yet the consequence of their own active union, but of the union of the bourgeoisie, which class, in order to attain its own political ends, is compelled to set the whole proletariat in motion, and is moreover yet, for a time, able to do so. At this stage, therefore, the proletarians do not fight their enemies, but the enemies of their enemies, the remnants of absolute monarchy, the landowners, the non-industrial bourgeois, the petty bourgeoisie. Thus the whole historical movement is con-

centrated in the hands of the bourgeoisie; every victory so obtained is a victory for the bourgeoisie.

But with the development of industry the proletariat not only increases in number; it becomes concentrated in greater masses, its strength grows, and it feels that strength more. The various interests and conditions of life within the ranks of the proletariat are more and more equalised, in proportion as machinery obliterates all distinctions of labour, and nearly everywhere reduces wages to the same low level. The growing competition among the bourgeois, and the resulting commercial crises, make the wages of the workers ever more fluctuating. The unceasing improvement of machinery, ever more rapidly developing, makes their livelihood more and more precarious; the collisions between individual workmen and individual bourgeois take more and more the character of collisions between two classes. Thereupon the workers begin to form combinations (Trades' Unions) against the bourgeois; they club together in order to keep up the rate of wages; they found permanent associations in order to make provision beforehand for these occasional revolts. Here and there the contest breaks out into riots.

Now and then the workers are victorious, but only for a time. The real fruit of their battles lies, not in the immediate result, but in the ever expanding union of the workers. This union is helped on by the improved

movado koncentriĝas en la manojn de la kapitalistaro; ĉiu venko tiel atingata estas venko por la kapitalistaro.

Sed kun la disvolviĝo de la industrio la proletariaro ne sole kreskadas nombre; ĝi koncentriĝas en pli grandajn masojn, ĝia povo kreskas, kaj ĝi sentas tiun povon pli multe. La diversaj intereso kaj statoj de vivado inter la vicoj de la proletariaro pli kaj pli multe egaligas, proporcie kiel la maŝino neniigas ĉiujn distingojn de laboro, kaj preskaŭ ĉie mallevas salajrojn ĝis la unu malalta nivelo. La kreskanta konkurado inter la kapitalistoj, kaj la rezultantaj komercaj krizoj, igas la salajrojn de la laboristoj ĉiam pli sangemaj. La senĉesa plibonigo de la maŝinaro, ĉiam pli rapide disvolvigante, igas ilian vivrimedojn pli kaj pli necertaj; la kolizioj inter individuaj laboristoj kaj individuaj kapitalistoj prenas pli kaj pli multe la karakteron de kolizioj inter du klasoj. Tiaokaze, la laboristoj komencas formi kombinaĵojn (metiaj unuiĝoj) kontraŭ la kapitalistoj; ili kune klubigas por subteni la salajrajn prezojn; ili fondas datrajn asociojn por fari antaŭtempe provizojn por tiuj ĉi okazaj ribeloj. Tie ĉi tie la konkuro elrompas kiel malordegoj.

Kelkafoje la laboristoj venkas, sed nur dum iom da tempo. La efektiva frukto de iliaj bataloj konsistas ne en la tuja rezultato, sed en ia ĉiame vastiĝanta unuiĝo de la laboristoj. Tiu ĉi unuiĝo estas helpata de

la plibonigataj rimedoj de komunikado kreataj de la moderna industrio, kiuj metas la laboristojn de diversaj lokoj en reciprokan kontakton. Precize tiu ĉi kontakto estis bezonata por centri la multenombrajn lokajn batalojn, ĉiuj de la sama karaktero, en unu nacian bataladon inter klasoj. Sed ĉiu klasa batalado estas politika batalado. Kaj tiun unuecon, por kies atingo la burĝoj de la mezepokoj, kun siaj malbonegaj vojoj, postulis jarcentojn, la modernaj proletarioj, dankon al fervojoj, atingas en kelke da jaroj.

Tiu ĉi organizado de la proletarioj en klason, kaj sekve en politikan partion, estas konstante ree renversata per konkurado inter la laboristoj mem. Sed ĝi ĉiam releviĝas, pli forta, pli fortika, pli povega. Ĝi devigas leĝfaran konfeson de specialaj interesoj de la laboristoj, kaptante helpon el la dividoj inter la kapitalistaro mem. Tiel, la dek-hora leĝo en Anglujo estis farata.

Tute, la koliziojn inter la du klasoj de la malnova socio antaŭenigas, laŭ multaj manieroj, la kurson de disvolvigo de la proletariaro. La kapitalistaro sin trovas envolvita en konstanta batalo. Unue, kontraŭ la aristokrataro; poste, kontraŭ tiuj porcioj de la kapitalistaro mem, kies interesoj fariĝis kontraŭaj al la progreso de industrio; ĉiame, kontraŭ la kapitalistaro de fremdaj landoj. En ĉiuj ĉi tiuj bataloj ĝi sin trovas devigata petegi al la proletar-

means of communication that are created by modern industry, and that place the workers of different localities in contact with one another. It was just this contact that was needed to centralise the numerous local struggles, all of the same character, into one national struggle between classes. But every class struggle is a political struggle. And that union, to attain which the burghers of the Middle Ages, with their miserable highways, required centuries, the modern proletarians, thanks to railways, achieve in a few years.

This organisation of the proletarians into a class, and consequently into a political party, is continually being upset again by the competition between the workers themselves. But it ever rises up again, stronger, firmer, mightier. It compels legislative recognition of particular interests of the workers, by taking advantage of the divisions among the bourgeoisie itself. Thus the ten-hours'-bill in England was carried.

Altogether collisions between the classes of the old society further, in many ways, the course of development of the proletariat. The bourgeoisie finds itself involved in a constant battle. At first with the aristocracy; later on, with those portions of the bourgeoisie itself, whose interests have become antagonistic to the progress of industry; at all times, with the bourgeoisie of foreign countries. In all these battles it sees itself compelled to appeal to the proletariat,

to ask for its help, and thus, to drag it into the political arena. The bourgeoisie itself, therefore, supplies the proletariat with its own elements of political and general education, in other words, it furnishes the proletariat with weapons for fighting the bourgeoisie.

Further, as we have already seen, entire sections of the ruling classes are, by the advance of industry, precipitated into the proletariat, or are at least threatened in their conditions of existence. These also supply the proletariat with fresh elements of enlightenment and progress.

Finally, in times when the class-struggle nears the decisive hour, the process of dissolution going on within the ruling class, in fact within the whole range of old society, assumes such a violent, glaring character, that a small section of the ruling class cuts itself adrift, and joins the revolutionary class, the class that holds the future in its hands. Just as, therefore, at an earlier period, a section of the nobility went over to the bourgeoisie, so now a portion of the bourgeoisie goes over to the proletariat, and in particular, a portion of the bourgeois ideologists, who have raised themselves to the level of comprehending theoretically the historical movements as a whole.

Of all the classes that stand face to face with the bourgeoisie to-day, the proletariat alone is a really revolutionary class. The other classes decay and finally disappear in

iaro, peti ĝian helpon, kaj tiel treni ĝin en la politikan arenon. La kapitalistaro mem, provizas al la proletariaro siajn proprajn elementojn de politika kaj ĝenerala edukado, alivorte, ĝi provizas al la proletariaro armilojn por batalado kontraŭ la kapitalistaro.

Plue, kiel ni jam vidis, tutaj sekcioj de la regantaj klasoj estas, per la antaŭenirado de la industrio, ekpuŝataj en la proletariaron, aŭ almenaŭ minacataj en siaj kondiĉoj de vivado. Tiuj samjankaŭ provizas al la proletariaro freŝajn elementojn de klerigado kaj progresado.

Fine, dum tempoj kiam la klasa batalado alproksimiĝas la horon decidan, la dissolvado okazanta en la reganta klaso, laŭvere en la tuta vicaro de la malnova socio, prenas sur sin tiel bataleman, helegan karakteron ke malgranda sekcio de la reganta klaso detranĉas sin kaj aliĝas al la revoluciema klaso, la klaso kiu tenas en siaj manoj la estontaĵojn. Guste kiel, tial, en pli frua periodo, sekcio el la nobelaro alpasis al la kapitalistaro, tiel nun porcio el la kapitalistaro transpasas al la proletariaro, kaj, speciale, porcio el la kapitalismaj teorigoj, kiuj estas sin levintaj al nivelo de teoria kompreno de la historiaj movoj kiel tuto.

El ĉiuj la klasoj kiuj staras vizaĝo ĉe vizaĝo kun la kapitalistaro hodiaŭ, la proletariaro sole estas revoluciema klaso. La aliaj klasoj velkas kaj fine malaperas antaŭ

la marŝo de moderna industrio ; la proletariaro estas ĝia aparta kaj esenca produktaĵo.

La malsupra mezklaso, la malgranda fabrikanto, la vendejisto, la metiisto, la kamparano, ĉiuj ĉi tiuj batalas kontraŭ la kapitalistaro por savi de estingo sian ekziston kiel frakcioj de la meza klaso. Ili tial ne estas revoluciaj, sed konservativaj. Ne, plue, ili estas reakciaj, ĉar ili provas ruliĝi malantaŭen la radon de la historio. Se per ŝanco ili estas revoluciemaj, ili estas tiaj nur je la vido al sia okazonta transmeto en la proletariaron ; ili tial defendas ne siajn nunajn, sed siajn estontajn interesojn ; ili forlasas sian propran vidpunkton por sin meti en la proletarian.

Tiu "dangera klaso," la socia fekaĉo, tiu malageme putranta maso forĵetata de la plej malsupraj tavoloj de la malnova socio, eble, tie ĉi tie, estos enbalaata en la movadon de proletariara revolucio ; ĝiaj vivkondiĉoj, tamen, tre pli multe ĝin preparas por rolo de dungita ilo de reakcia intrigo.

En la kondiĉoj de la proletariaro, tiuj de malnova socio ĝenerale estas jam praktike submetitaj. La proletario estas sen propraĵo ; lia rilato kun sia edzino kaj infanoj havas ne plu ion komunan kun la kapitalistaj familiaj rilatoj ; moderna industria laboro, moderna submetado al kapitalo, tiel same en Anglujo kiel en Francujo, en Ameriko kiel en Germanujo, estas nudigintaj lin je ĉia signeto de nacia karaktero. Leĝo, moraleco, religio, estas por li tiom multaj

the face of modern industry; the proletariat is its special and essential product.

The lower middle-class, the small manufacturer, the shopkeeper, the artisan, the peasant, all these fight against the bourgeoisie, to save from extinction their existence as fractions of the middle class. They are therefore not revolutionary, but conservative. Nay more, they are reactionary, for they try to roll back the wheel of history. If by chance they are revolutionary, they are so, only in view of their impending transfer into the proletariat, they thus defend not their present, but their future interests, they desert their own standpoint to place themselves at that of the proletariat.

The "dangerous class," the social scum, that passively rotting mass thrown off by the lowest layers of old society, may, here and there, be swept into the movement by a proletarian revolution; its conditions of life, however, prepare it far more for the part of a bribed tool of reactionary intrigue.

In the conditions of the proletariat, those of old society at large are already virtually swamped. The proletarian is without property; his relation to his wife and children has no longer anything in common with the bourgeois family-relations; modern industrial labour, modern subjection to capital, the same in England as in France, in America as in Germany, has stripped him of every trace of national character. Law, morality, religion, are to him so many bourgeois preju-

dices, behind which lurk in ambush just as many bourgeois interests.

All the preceding classes that got the upper hand, sought to fortify their already acquired status by subjecting society at large to their conditions of appropriation. The proletarians cannot become masters of the productive forces of society, except by abolishing their own previous mode of appropriation, and thereby also every other previous mode of appropriation. They have nothing of their own to secure and to fortify; their mission is to destroy all previous securities for, and insurances of, individual property.

All previous historical movements were movements of minorities, or in the interest of minorities. The proletarian movement is the self-conscious, independent movement of the immense majority, in the interest of the immense majority. The proletariat, the lowest stratum of our present society, cannot stir, cannot raise itself up, without the whole superincumbent strata of official society being sprung into the air.

Though not in substance, yet in form, the struggle of the proletariat with the bourgeoisie is at first a national struggle. The proletariat of each country must, of course, first of all settle matters with its own bourgeoisie.

In depicting the most general phases of the development of the proletariat, we traced the more or less veiled civil war, raging within existing society, up to the point where

kapitalistaj antaŭjuĝoj, post kiuj embuskiĝas ĝuste tiom da kapitalistaj intereso.

Ĉiuj antaŭirantaj klasoj kiuj atingis la superecon, provis fortikigi sian jam atingitan staton per la submetado de la ĝenerala socio al siaj kondiĉoj de alproprigado. La proletarioj ne povas fariĝi mastroj de la produktantaj popoloj de la socio, escepte per forigo de sia propra antaŭa metodo de alproprigado, kaj per tio ankaŭ de ĉiu alia antaŭa metodo de alproprigado. Ili havas nenion propran por gardi kaj fortikigi; ilia funkcio estas detrui ĉiujn antaŭajn gardilojn kaj certigilojn de individua propreco.

Ĉiuj ĝisnunaj movadoj historiaj estis movadoj de malplimulto, aŭ por la intereso de malplimulto. La proletaria movado estas la memkonscia, nedependa movado de la grandega plimulto, por la intereso de la grandega plimulto. La proletariato, la plej malsupra tavolo de nia nuna socio, ne povas ekmovi, ne povas sin levi ne ŝetante aeren la tutan superkuŝantan tavolon de la oficiala socio.

Kvankam ne laŭ substanco, tamen laŭ formo, la batalado de la proletariato kun la kapitalistaro estas, komence, nacia batalado. Unue el ĉio, la proletariato de ĉiu lando deves, kompreneble, fini aferojn kun sia propra kapitalistaro.

Elmontrante la plej ĝeneralajn fazojn de la disvolviĝo de la proletariato, ni montris la pli aŭ malpli vualatan internan militon, okazantan en ekzistanta socio, ĝis punkto

kie tiu milito elrompas en malkaŝatan revolucion, kie la perforta renverso de la kapitalistaro preparas la fondaĵon por la regado de la proletariaro.

Ĝisnune, ĉiu formo de la socio estas fondita, kiel ni jam vidis, sur la antagonismo inter subpremantaj kaj subpremataj klasoj. Sed por subpremi klason, certaj kondiĉoj devegas esti certigataj al ĝi, laŭ kiuj ĝi povas almenaŭ daŭrigi sian sklavan ekziston. La servutulo, dum la periodo de servuteco, sin levis al membriĝo en la komunumo, ĝuste kiel la kapitaletulo, sub la jugo de feŭda absolutismo, disvolviĝis en kapitaliston. Male, la moderna laboristo, anstataŭ leviĝi kun la progreso de la industrio, malleviĝas pli kaj pli profunde sub la kondiĉoj de ekzistado de sia propra klaso. Li farigas senhavulo, kaj senhaveco kreskas pli rapide ol la loĝantaro kaj riĉeco. Kaj tie ĉi evidentiĝas ke la kapitalistaro ne taŭgas esti iel plu la reganta klaso en la socio, kaj altrudi siajn kondiĉojn de ekzistado al la socio kiel superrajdanta leĝo. Ĝi ne taŭgas por regadi, ĉar ĝi ne povas certigi al sia sklavo ekzistadon en lia sklaveco, ĉar ĝi ne povas malhelpi lian malleviĝon en tian staton ke ĝi devegas lin nutri, anstataŭ esti nutrata de li. La socio ne plu povas vivi sub tiu ĉi kapitalistaro; alivorte, ĝia ekzistado ne plu kongruas kun la socio.

La esenca kondiĉo por la ekzistado, kaj por la regado de la kapitalista klaso, estas

that war breaks out into open revolution, and where the violent overthrow of the bourgeoisie, lays the foundation for the sway of the proletariat.

Hitherto, every form of society has been based, as we have already seen, on the antagonism of oppressing and oppressed classes. But in order to oppress a class, certain conditions must be assured to it under which it can, at least, continue its slavish existence. The serf, in the period of serfdom, raised himself to membership in the commune, just as the petty bourgeois, under the yoke of feudal absolutism, managed to develop into a bourgeois. The modern labourer, on the contrary, instead of rising with the progress of industry, sinks deeper and deeper below the conditions of existence of his own class. He becomes a pauper, and pauperism develops more rapidly than population and wealth. And here it becomes evident, that the bourgeoisie is unfit any longer to be the ruling class in society, and to impose its conditions of existence upon society as an over-riding law. It is unfit to rule, because it is incompetent to assure an existence to its slave within his slavery, because it cannot help letting him sink into such a state, that it has to feed him, instead of being fed by him. Society can no longer live under this bourgeoisie, in other words, its existence is no longer compatible with society.

The essential condition for the existence, and for the sway of the bourgeois class, is

the formation and augmentation of capital; the condition for capital is wage-labour. Wage-labour rests exclusively on competition between the labourers. The advance of industry, whose involuntary promoter is the bourgeoisie, replaces the isolation of the labourers, due to competition, by their involuntary combination, due to association. The development of Modern Industry, therefore, cuts from under its feet the very foundation on which the bourgeoisie produces and appropriates products. What the bourgeoisie therefore produces, above all, are its own grave-diggers. Its fall and the victory of the proletariat are equally inevitable.

II.

PROLETARIANS AND COMMUNISTS.

In what relation do the Communists stand to the proletarians as a whole?

The Communists do not form a separate party opposed to other working-class parties.

They have no interests separate and apart from those of the proletariat as a whole.

They do not set up any sectarian principles of their own, by which to shape and mould the proletarian movement.

The Communists are distinguished from the other working class parties by this only: 1. In the national struggles of the proletarians of the different countries, they point out and bring to the front the common inter-

la kreado kaj kreskado de kapitalo; la kondiĉo por kapitalo estas dungata laboro. Dungata-laboro staras eksklusive sur konkurado inter la laboristoj. La antaŭeniro de la industrio, kies nevola puŝanto estas la kapitalistaro, anstataŭas la izolecon de la laboristoj, la sekvo de konkurado, per ilia nevola kunigo, la sekvo de asociado. La disvolvigo de la moderna industrio, tial, detrenas de sub ĝiaj piedoj eĉ la fondaĵon sur kiu la kapitalistaro produktas kaj alproprigas produktaĵojn. Tial, tio kion la kapitalistaro produktas estas, antaŭ ĉio, ĝiaj propraj tombistoj. Ĝia falo kaj la venko de la proletariaro estas egale neeviteblaj.

II.

PROLETARIOJ KAJ KOMUNISTOJ.

En kia rilato staras la komunistoj al la proletarioj kiel tuto?

La komunistoj ne estas aparta partio opozicianta aliajn laborklasajn partiojn.

Ili havas neniajn interesojn apartajn el tiuj de la tuta proletariaro.

Ili ne starigas sektajn principojn siajn laŭ kiuj formi kaj modeli la proletarian movadon.

La komunistoj estas distingataj el la aliaj laborklasaj partioj nur per tiu ĉi: 1. En la naciaj bataladoj de la proletarioj de diversaj landoj, ili elmontras kaj portas al la fronto la komunajn interesojn de

la tuta proletariato, nedepende de ĉia nacieco. 2. En la diversaj gradoj de disvolvigado tra kiuj la batalado de la laborklaso kontraŭ la kapitalistaro devigas pasi, ili ĉiam kaj ĉie reprezentadas la interesojn de la movado kiel unu tuto.

La komunistoj tial estas, unuflanke, praktike la plej antaŭa kaj decidema sekcio el la laborklasaj partioj en ĉiu lando, tiu sekcio kiu puŝas antaŭen ĉiujn aliajn; aliflanke, teorie, pli ol la granda masego de la proletariato ili posedas tiun ĉi helpilon—ili klare komprenas la vojon de la marŝo, la kondiĉojn, kaj la finajn ĝeneralajn rezultatojn de la proletaria movado.

La tuja celo de la komunistoj estas tia sama kiel tiu de ĉiuj aliaj proletariaraj partioj: formado de la proletariato en klason, renverso de kapitalista supereco, ekkapto de politika povo de la proletariato.

La teoriaj konkludoj de la komunistoj neniel estas fondataj sur ideoj aŭ principoj kiuj estas elpensitaj, aŭ eltrovitaj, de unu aŭ alia kiu volas esti universala reformisto.

Ili nur esprimas, en ĝeneralaj terminoj, efektivajn rilatojn kreskantajn el ekzistanta interklasa batalado, el historia movado okazanta vere antaŭ niaj okuloj. La forigo de ekzistantaj proprecaj rilatoj tute ne estas distinga karakterajo de komunismo.

Ĉiuj proprecaj rilatoj estintaj estas

ests of the entire proletariat, independently of all nationality. 2. In the various stages of development which the struggle of the working class against the bourgeoisie has to pass through, they always and everywhere represent the interests of the movement as a whole.

The Communists, therefore, are on the one hand, practically, the most advanced and resolute section of the working class parties of every country, that section which pushes forward all others; on the other hand, theoretically, they have over the great mass of the proletariat the advantage of clearly understanding the line of march, the conditions, and the ultimate general results of the proletarian movement.

The immediate aim of the Communists is the same as that of all the other proletarian parties: formation of the proletariat into a class, overthrow of the bourgeois supremacy, conquest of political power by the proletariat.

The theoretical conclusions of the Communists are in no way based on ideas or principles that have been invented, or discovered, by this or that would-be universal reformer.

They merely express, in general terms, actual relations springing from an existing class struggle, from a historical movement going on under our very eyes. The abolition of existing property-relations is not at all a distinctive feature of Communism.

All property relations in the past have con-

tinually been subject to historical change consequent upon the change in historical conditions.

The French Revolution, for example, abolished feudal property in favour of bourgeois property.

The distinguishing feature of Communism is not the abolition of property generally, but the abolition of bourgeois property. But modern bourgeois private property is the final and most complete expression of the system of producing and appropriating products, that is based on class antagonism, on the exploitation of the many by the few.

In this sense, the theory of the Communists may be summed up in the single sentence: Abolition of private property.

We Communists have been reproached with the desire of abolishing the right of personally acquiring property as the fruit of a man's own labour, which property is alleged to be the ground work of all personal freedom, activity and independence.

Hard-won, self-acquired, self-earned property! Do you mean the property of the petty artisan and of the small peasant, a form of property that preceded the bourgeois form? There is no need to abolish that; the development of industry has to a great extent already destroyed it, and is still destroying it daily.

Or do you mean modern bourgeois private property?

But does wage-labour create any property

ĉiam regitaj de historia ŝango, sekve de la ŝanĝado en historiaj kondiĉoj.

La Franca Revolucio, ekzemple, forigis feŝdan proprecon, anstataŭigante kapitalistan proprecon.

La distinganta eco de komunismo ne estas la forigo de propreco ĝenerale, sed la forigo de kapitalista propreco. Sed moderna kapitalista privata propraĵo estas la fina kaj plej perfekta esprimo de la sistemo por la produktado kaj alproprigo de produktaĵoj, fondita sur klasaj antagonismoj, la ekspluatado la multajn de la malmultaj.

Laŭ tiu ĉi senco la teorio de la komunistoj povas sumiĝi en unu frazo: Forigo de privata propreco.

Ni komunistoj estas riproĉitaj je la deziro forigi la rajton de la individua akirado de posedaĵo kiel la frukto de la propra laboro de homo, kiu posedaĵo, oni pretendas, estas la fondaĵo de ĉia persona libereco, agemo kaj sendependeco.

Malfacile-gajnita, persone akirita, mem perlaborita posedaĵo! Ĉu vi priparolas la proprajn de la malgranda metiisto kaj de la farmisto, formon de posedaĵo kiu antaŭdatas la kapitalistan formon? Ne estas bezone tiun forigi; la disvolvigo de la industrio jam estas ĝin detruinta, laŭ granda mezuro, kaj ankoraŭ ĉiutage ĝin detruas.

Aŭ ĉu vi priparolas modernan kapitalistan posedaĵon?

Sed ĉu dungata laboro kreas ian proprajn

por la laboristo? Ne unu peceton. Ĝi kreas kapitalon, t. e., tiun specon de posedaĵo kiu ekspluatas dungatan laboron, kaj kiu ne povas kreski sen la kondiĉo ke ĝi ricevu novan provizon da dungata laboro por freŝa ekspluatado. Posedaĵo, en sia nuna formo, fondiĝas sur la antagonismo inter kapitalo kaj salajra laboro. Ni ekzamenu ambaŭ flankojn de tiu ĉi antagonismo.

Esti kapitalisto, estas havi ne sole tute personan, sed socian etaton en produktado. Kapitalo estas kolektiva produktaĵo, kaj nur per la kuna agado de multaj membroj—ne, je la fina analizo, nur per la kuna agado de ĉiuj membroj de la socio—ĝi povas moviĝi.

Kapitalo, tial, ne estas persona, ĝi estas socia povo.

Tial, kiam kapitalo ŝanĝiĝas al komuna posedaĵo, al la propraĵo de ĉiuj membroj de la socio, persona posedaĵo ne estas tial aliformita al socia posedaĵo. Nur la socia karaktero de la posedaĵo estas ŝanĝata. Ĝi perdas sian klasan karakteron.

Ni nun konsideru dungan laboron.

La meza prezo de dunga laboro estas la minimuma salajro, t. e. tiu kvanto de la rimedoj de nutrado kiu estas absolute necesa por subteni la laboriston en nura ekzistado kiel laboristo. Tial, tio kion la laboristo alproprigas al si per sia laboro, nur sufiĉas por daŭrigi kaj reprodukti nuran ekzistadon. Ni neniel intencas for-

for the labourer? Not a bit. It creates capital, i. e., that kind of property which exploits wage-labour, and which cannot increase except upon condition of getting a new supply of wage-labour for fresh exploitation. Property, in its present form, is based on the antagonism of capital and wage-labour. Let us examine both sides of this antagonism.

To be a capitalist, is to have not only a purely personal, but a social status in production. Capital is a collective product, and only by the united action of many members, nay, in the last resort, only by the united action of all members of society, can it be set in motion.

Capital is therefore not a personal, it is a social power.

When, therefore, capital is converted into common property, into the property of all members of society, personal property is not thereby transformed into social property. It is only the social character of the property that is changed. It loses its class-character.

Let us now take wage-labour.

The average price of wage-labour is the minimum wage, i. e., that quantum of the means of subsistence, which is absolutely requisite to keep the labourer in bare existence as a labourer. What, therefore, the wage-labourer appropriates by means of his labour, merely suffices to prolong and reproduce a bare existence. We by no means in-

tend to abolish this personal appropriation of the products of labour, an appropriation that is made for the maintenance and reproduction of human life, and that leaves no surplus wherewith to command the labour of others. All that we want to do away with is the miserable character of this appropriation, under which the labourer lives merely to increase capital, and is allowed to live only in so far as the interest of the ruling class requires it.

In bourgeois society, living labour is but a means to increase accumulated labour. In Communist society, accumulated labour is but a means to widen, to enrich, to promote the existence of the labourer.

In bourgeois society, therefore, the past dominates the present; in communist society, the present dominates the past. In bourgeois society capital is independent and has individuality, while the living person is dependent and has no individuality.

And the abolition of this state of things is called by the bourgeois, abolition of individuality and freedom! And rightly so. The abolition of bourgeois individuality, bourgeois independence, and bourgeois freedom is undoubtedly aimed at.

By freedom is meant, under the present bourgeois conditions of production, free trade, free selling and buying.

But if selling and buying disappears, free selling and buying disappears also. This talk about free selling and buying, and all

igi tiun ĉi personan alproprigadon de la produktaĵoj de laboro, alproprigado kiu estas farata por la subtenado kaj reproduktado de homa vivo, kaj kiu lasas nenian restaĵon per kiu ordoni al si la laboron de aliaj. Ĉio kion ni deziras forigi estas la mizeran karakteron de tiu ĉi alproprigado, laŭ kiu la laboristo vivadas nur por pligrandigi kapitalon, kaj estas permesata vivi nur tiel multe kiel la intereso de la reganta klaso ĝin postulas.

En kapitalista socio, vivanta laboro estas nur rimedo por pligrandigi amasigitan laboraĵon. En komunista socio, amasigita laboraĵo estas nur rimedo por plilarĝigi, riĉigi, promocii la ekziston de la laboristo.

En kapitalista socio, tial, la estinteco kontrolas la estantecon; en komunista socio la estanteco kontrolas la estintecon. En kapitalista socio kapitalo estas nedependa kaj havas individuecon, dum la viva persono dependas kaj ne havas individuecon.

Kaj la forigo de tiu ĉi stato de aferoj estas nomata de la kapitalistaro: forigo de individueco kaj libereco! Kaj prave tiel. La forigo de kapitalista individueco, kapitalista nedependeco, kaj kapitalista libereco certe estas alcelata.

Per "libereco" estas signataj, sub la nunaj kapitalistaj kondiĉoj de produktado, libera komercado, liberaj vendado kaj aĉetado.

Sed se la vendo kaj aĉeto malaperas, liberaj vendado kaj aĉetado ankaŭ malaperas. Tiu ĉi dirado pri liberaj vendado kaj

aĉetado, kaj la aliaj "bravaj vortoj" de nia kapitalistaro pri libereco ĝenerale, havas signifon, se ian, nur per kontrasto kun la limigitaj vendado kaj aĉetado, kun la katenitaj komercistoj de la mezepokoj, sed havas nenian signifon rilate la komunistan forigon de la vendo kaj aĉeto, de la kapitalistaj kondiĉoj de produktado, kaj la kapitalistaro mem.

Vi estas terurigata de nia intenco forigi la privatan proprajon. Sed en via ekzistanta socio, privata propraĵo jam estas forigita al naŭ dekonoj de la loĝantaro; ĝia ekzisto por la malmulto estas sole sulkdata al ĝia neekzisto en la manoj de tiuj naŭ dekonoj. Vi nin riproĉas, tial, je la intenco forigi formon de propraĵo, la necesa kondiĉo por kies ekzistado estas la neekzistado de ia propraĵo por la granda plimulto da la socio.

Unuvorte, vi riproĉas nin je la intenco forigi vian proprajon. Precize tiel; tio estas ĝuste kion ni intencas.

De tiu momento kiam laboro ne plu povas esti ŝanĝata en kapitalon, monon, lupagon, en socian povon kiu estas monopoligebla, t. e., de la momento kiam individua propraĵo ne plu povas esti aliformigata en kapitalistan proprajon, en kapitalon, de tiu momento, vi diras, individueco malaperas.

Vi devas, tial, konfesi ke per "individo" vi parolas pri neniuj aliaj personoj ol la kapitalistaro, ol la mezklasa posedanto

the other "brave words" of our bourgeoisie about freedom in general, have a meaning, if any, only in contrast with restricted selling and buying, with the fettered traders of the Middle Ages, but have no meaning when opposed to the Communistic abolition of buying and selling, of the bourgeois conditions of production, and of the bourgeoisie itself.

You are horrified at our intending to do away with private property. But in your existing society, private property is already done away with for nine-tenths of the population; its existence for the few is solely due to its non-existence in the hands of those nine-tenths. You reproach us, therefore, with intending to do away with a form of property, the necessary condition for whose existence is, the non-existence of any property for the immense majority of society.

In one word, you reproach us with intending to do away with your property. Precisely so: that is just what we intend.

From the moment when labour can no longer be converted into capital, money, or rent, into a social power capable of being monopolised, i. e., from the moment when individual property can no longer be transformed into bourgeois property, into capital, from that moment, you say, individuality vanishes.

You must, therefore, confess that by "individual" you mean no other person than the bourgeois, than the middle-class owner of

property. This person must, indeed, be swept out of the way, and made impossible.

Communism deprives no man of the power to appropriate the products of society: all that it does is to deprive him of the power to subjugate the labour of others by means of such appropriation.

It has been objected, that upon the abolition of private property all work will cease, and universal laziness will overtake us.

According to this, bourgeois society ought long ago to have gone to the dogs through sheer idleness; for those of its members who work, acquire nothing, and those who acquire anything, do not work. The whole of this objection is but another expression of the tautology: that there can no longer be any wage-labour when there is no longer any capital.

All objections urged against the Communistic mode of producing and appropriating material products, have, in the same way, been urged against the Communistic modes of producing and appropriating intellectual products. Just as, to the bourgeois, the disappearance of class property is the disappearance of production itself, so the disappearance of class culture is to him identical with the disappearance of all culture.

That culture, the loss of which he laments, is, for the enormous majority, a mere training to act as a machine.

But don't wrangle with us so long as you apply, to our intended abolition of bourgeois

de propraĵo. Tiu ĉi persono ja devas esti forbalaata de la vojo, kaj neobligata.

Komunismo deprenas de neniuj homoj la povon alproprigi la produktaĵojn de la socio; ĉio kion ĝi faras estas depreni de li la povon subjugigi la laboron de aliaj personoj per tia alproprigo.

Estas kontraŭdirite, ke je la forigo de privata propreco ĉia laboro ĉesos, kaj universala mallaboremo nin kaptos.

Laŭ tiu ĉi, kapitalista socio jam longe antaŭe devis "iri al la hundoj" per tuta mallaboremo; ĉar tiuj el ĝiaj anoj kiuj laboras, nenion akiras, kaj tiuj kiuj ion akiras, ne laboras. La tuto de tiu ĉi kontraŭdiro estas nur alia esprimo de la ripetaĵo: ke ne povos esti plu ia salajra laboro, kiam ne plu estos iom da kapitalo.

Ĉiuj kontraŭdiroj farataj kontraŭ la komunista metodo por la produktado kaj alproprigado de materiaj produktaĵoj, sammaniere estas faritaj kontraŭ la komunistaj metodoj por produkti kaj alproprigi intelektajn produktaĵojn. Guste kiel, al la kapitalistaro, la malapero de klasa propreco estas la malapero de produktado mem, tiel la malapero de klasa kulturo estas por ili identa kun la malapero de ĉia kulturo.

Tiu kulturo, kies perdon li tiel multe bedaŭras, estas, por la granda plimulto, nur dresado por agi kiel maŝino.

Sed ne malpacu kun ni tiel longe kiel vi aplikas al nia intencata forigo de kapitalista

propreco la mezurilon de viaj kapitalistaj ideoĉoj pri la libereco, la kulturo, la leĝo, k. t. p. Eĉ viaj ideoj estas nur la elkreskaĵo el la kondiĉoj de via kapitalista produktado kaj kapitalista propreco, ĝuste kiel via juĝsistemo estas nur la volo de via klaso enleĝigitaj por ĉiuj, volo kies esenca karaktero kaj direkto estas determinataj per la ekonomiaj kondiĉoj de ekzisto de via klaso.

La egoista malkompreno kiu logas vin aliformigi en eternajn leĝojn de naturo kaj rezono la sociajn formojn elkkreskantajn el via nuna metodo de produktado kaj formo de propraĵo—historiaj rilatoj kiuj aperas kaj malaperas en la progreso de produktado—tiun malkomprenon vi havas kune kun ĉiu reganta klaso kiu iris antaŭ vi. Tion kion vi klare vidas rilate al antikva propreco, kion vi konfesas rilate al feŭda propreco, vi kompreneble estas malpermesata konfesi pri via propra kapitalista propreco.

Forigo de la familio! Eĉ la plej radikalaj ekkolerigas je tiu ĉi malhonorega propono de la komunistoj.

Sur kia fondaĵo estas la nuntempa familio, la kapitalista familio, fondata? Sur kapitalo, sur privata gajno. En ĝia plene disvolvita formo tiu ĉi familio ekzistas nur inter la kapitalistaro. Sed tiu stato de aferoj trovas sian komplementon en la praktika neesto de la familio inter la proletarioj, kaj en publika prostituado.

La kapitalista familio malaperos, estas kompreneble, kiam ĝia komplemento mal-

property, the standard of your bourgeois notions of freedom, culture, law, etc. Your very ideas are but the outgrowth of the conditions of your bourgeois production and bourgeois property, just as your jurisprudence is but the will of your class made into a law for all, a will, whose essential character and direction are determined by the economical conditions of existence of your class.

The selfish misconception that induces you to transform into eternal laws of nature and of reason, the social forms springing from your present mode of production and form of property—historical relations that rise and disappear in the progress of production—this misconception you share with every ruling class that has preceded you. What you see clearly in the case of ancient property, what you admit in the case of feudal property, you are of course forbidden to admit in the case of your own bourgeois form of property.

Abolition of the family! Even the most radical flare up at this infamous proposal of the Communists.

On what foundation is the present family, the bourgeois family, based? On capital, on private gain. In its completely developed form this family exists only among the bourgeoisie. But this state of things finds its complement in the practical absence of the family among the proletarians, and in public prostitution.

The bourgeois family will vanish as a matter of course when its complement vanishes,

and both will vanish with the vanishing of capital.

Do you charge us with wanting to stop the exploitation of children by their parents? To this crime we plead guilty.

But, you will say, we destroy the most hallowed of relations, when we replace home education by social.

And your education! Is not that also social, and determined by the social conditions under which you educate, by the intervention, direct or indirect, of society by means of schools, &c.? The Communists have not invented the intervention of society in education; they do but seek to alter the character of that intervention, and to rescue education from the influence of the ruling class.

The bourgeois clap-trap about the family and education, about the hallowed co-relation of parent and child, become all the more disgusting, the more, by the action of Modern Industry, all family ties among the proletarians are torn asunder, and their children transformed into simple articles of commerce and instruments of labour.

But you Communists would introduce community of women, screams the whole bourgeoisie in chorus.

The bourgeois sees in his wife a mere instrument of production. He hears that the instruments of production are to be exploited in common, and, naturally, can come to no other conclusion, than that the lot of being

aperos, kaj ambaŭ malaperos je la mal-
apero de kapitalo.

Ĉu vi ŝargas nin je la deziro ĉesigi la
ekspluatadon de infanoj de iliaj gepatroj?
Tiun ĉi krimon ni konfesas.

Sed, vi diros, ni detruas la plej sanktajn
rilatojn, kiam ni anstataŭas la hejman ed-
ukadon per la socia.

Kaj via edukado! Ĉu tiu ankaŭ ne estas
socia, kaj determinata de la sociaj kondiĉoj
sub kiuj vi edukadas, kaj per la interveno,
senpera aŭ pera, de la socio per lernejoj,
k.t.p.? La komunistoj ne elpensis la inter-
venon de la socio en edukadon; ili nur
provas ŝanĝi la karakteron de tiu interveno,
kaj savi edukadon el la influo de la reganta
klaso.

La kapitalista sensencaĵo pri la familio
kaj edukado, pri la sanktigataj kunrilatoj de
la gepatroj kaj infanoj, iĝas tute ju pli
naŭza, des pli, per la agado de Moderna
Industrio, ĉiuj familiaj ligoj inter la prole-
tarioj estas disrompataj, kaj iliaj infanoj
aliformigataj je simplajn aĵojn de komerco
kaj ilojn de laboro.

Sed vi komunistoj ekstarigus komunecon
je virinoj! Ĥore kriegas la tuta kapitalist-
aro.

La kapitalisto vidas je sia edzino nur
ilon de produktado. Li aŭdas ke la iloj de
produktado estas ekspluatataj komunume,
kaj, nature, povas atingi nenian konkludon
alian ol ke la sorto de komun-

eco al ĉiuj simile estos lotumata al la virinoj.

Li eĉ ne suspektas, ke la punkto efektive alcelata estas la forigo de la etato de la virinoj kiel nuraj iloj de produktado.

Pri la restaĵo, nenio estas pli ridinda, ol la virta indigno de nia kapitalistaro je la komuneco de virinoj, kiu, ili pretendas, estas malkaŝe kaj oficiale starigota de la komunistoj. La komunistoj havas nenian bezonon enigi komunecon de la virinoj. Ĝi jam ekzistas preskaŭ de tempo nememorebla.

Nia kapitalistaro, ne kontenta havante la edzinojn kaj filinojn de la proletariaro je sia dispono, ne priparoli pri ordinaraĵ komunulinoj, havas la plej grandan plezuron delogante unu la edzinon de alia.

Kapitalista edzeco estas efektive sistemo de edzinoj en komuneco, kaj tiel, la plejmulto je kiu la komunistoj eble povus esti riproĉataj estas, ke ili deziras enporti, anstataŭ hipokrite kaŝata, malkaŝe legitimitan komunecon de virinoj. Pri la restaĵo, estas memevidente, ke la forigo de la nuntempa sistemo de produktado devesas kunporti kun si la forigon de la komuneco de virinoj elkreskantan el tiu sistemo, t. e., la forigon de la prostituado, ambaŭ publika kaj privata.

La komunistoj estas plue riproĉataj je la deziro forigi la landojn kaj la naciecojn.

La laboristoj havas nenian landon. Oni

common to all will likewise fall to the women.

He has not even a suspicion that the real point aimed at is to do away with the status of women as mere instruments of production.

For the rest, nothing is more ridiculous than the virtuous indignation of our bourgeois at the community of women which, they pretend, is to be openly and officially established by the Communists. The Communists have no need to introduce community of women; it has existed almost from time immemorial.

Our bourgeois, not content with having the wives and daughters of their proletarians at their disposal, not to speak of common prostitutes, take the greatest pleasure in seducing each others' wives.

Bourgeois marriage is in reality a system of wives in common and thus, at the most, what the Communists might possibly be reproached with, is that they desire to introduce, in substitution for a hypocritically concealed, an openly legalised community of women. For the rest, it is self-evident, that the abolition of the present system of production must bring with it the abolition of the community of women springing from that system, i. e., of prostitution both public and private.

The Communists are further reproached with desiring to abolish countries and nationalities.

The working men have no country. We

cannot take from them what they have not got. Since the proletariat must first of all acquire political supremacy, must rise to be the leading class of the nation, must constitute itself the nation, it is, so far, itself national, though not in the bourgeois sense of the word.

National differences, and antagonisms between peoples, are daily more and more vanishing, owing to the development of the bourgeoisie, to freedom of commerce, to the world-market, to uniformity in the mode of production and in the conditions of life corresponding thereto.

The supremacy of the proletariat will cause them to vanish still faster. United action, of the leading civilised countries at least, is one of the first conditions for the emancipation of the proletariat.

In proportion as the exploitation of one individual by another is put an end to, the exploitation of one nation by another will also be put an end to. In proportion as the antagonism between classes within the nation vanishes, the hostility of one nation to another will come to an end.

The charges against Communism made from a religious, a philosophical, and generally, from an ideological standpoint, are not deserving of serious examination.

Does it require deep intuition to comprehend that man's ideas, views, and conceptions, in one word, man's consciousness, changes with every change in the conditions

ne povas forpreni de ili tion kion ili ne posedas. Ĉar la proletario, unue el ĉio, devas akiri politikan superecon, devas levigi ĝis ĝi estos la plej antaŭa klaso el la nacio, devas starigi sin kiel la nacio, ĝi estas, tiel multe, nacia, kvankam ne laŭ la kapitalista senco de la vorto.

Naciaj diferencoj, kaj antagonismoj inter popoloj, ĉiutage pli kaj plimulte malaperas, sekve de la disvolviĝo de la kapitalistaro, de la libereco de komerco, de la tutmonda vendeĝo, de unuformeco en la metodo de produktado kaj en la kondiĉoj de vivo respondaj al tio.

La supereco de la proletariato igos ilin malaperi pli kaj pli rapide. Kuna agado, almenaŭ de la plej antaŭaj civilizitaj nacioj, estas unu el la unuaj kondiĉoj por la liberigo de la proletariato.

Proporcie kiel la ekspluatado de unu individuo de alia finigos, la ekspluatado de unu nacio de alia estos ankaŭ finata. Proporcie kiel la antagonismo inter klasoj interne de la nacio malaperas, la malamikeco de unu nacio kontraŭ la alia atingos sian finon.

La kulpigoj kontraŭ komunismo farataj de religia, filozofia, kaj ĝenerale de teorista vidpunkto, ne meritas seriozan ekzamenon.

Ĉu profunda komprenemo necesas por kompreni ke la ideoj, vidoj, kaj ideigoj de la homo, unuvorte, la konscieco de la homo sangas kun ĉiu sango en la kondiĉoj de

lia materia ekzistado, en liaj sociaj rilatoj kaj en lia socia vivo?

Kion alian pruvas la historio de ideoj, ol ke la intelekta produktado ŝanĝigas laŭ karaktero proporcie kiel la materia produktado estas ŝanĝata? La regantaj ideoj de ĉiu epoko estis ĉiam la ideoj de ĝia reganta klaso.

Kiam oni priparolas ideojn kiuj revoluciigas la socion, ili nur esprimas la fakton, ke interne de la malnova socio, estas kreitaj la elementoj ne nova, kaj ke la dissolvado de la malnovaj ideoj egale progresas kun la dissolvado de la malnovaj kondiĉoj de ekzistado.

Kiam la antikva mondo estis en siaj mortdoloregoj, la antikvaj religioj estis venkataj de kristanismo. Kiam kristanaj ideoj cedis en la dekoka jarcento al racionalismaj ideoj, la feŭda socio faris sian mortbatalon kontraŭ la tiame revolucia kapitalistaro. La ideoj pri religia libereco kaj libereco de la konscienco nur esprimis la regadon de libera konkurado en la regionoj de la scio.

"Sendube," estos dirate, "religiaj, moralaj, filozofiaj kaj juĝsciencaj ideoj estas ŝanĝitaj laŭ la kurso de historia disvolviĝado. Sed la religio, la moralo, la filozofio, la politika scienco, konstante postvivis tiun ŝanĝon.

"Ekzistas, cetere, eternaj veroj, tiaj kiaj Libereco, Justeco, k. c., kiuj komunas je ĉiuj statoj de la socio. Sed komunismo

of his material existence, in his social relations and in his social life?

What else does the history of ideas prove, than that intellectual production changes in character in proportion as material production is changed? The ruling ideas of each age have ever been the ideas of its ruling class.

When people speak of ideas that revolutionize society, they do but express the fact, that within the old society, the elements of a new one have been created, and that the dissolution of the old ideas keeps even pace with the dissolution of the old conditions of existence.

When the ancient world was in its last throes, the ancient religions were overcome by Christianity. When Christian ideas succumbed in the 18th century to rationalist ideas, feudal society fought its death-battle with the then revolutionary bourgeoisie. The ideas of religious liberty and freedom of conscience, merely gave expression to the sway of free competition within the domain of knowledge.

"Undoubtedly," it will be said, "religious, moral, philosophical and juridical ideas have been modified in the course of historical development. But religion, morality, philosophy, political science, and law, constantly survived this change."

"There are, besides, eternal truths, such as Freedom, Justice, etc., that are common to all states of society. But Communism abolishes

eternal truths, it abolishes all religion, and all morality, instead of constituting them on a new basis; it therefore acts in contradiction to all past historical experience."

What does this accusation reduce itself to? The history of all past society has consisted in the development of class antagonisms, antagonisms that assumed different forms at different epochs.

But whatever form they may have taken, one fact is common to all past ages, viz., the exploitation of one part of society by the other. No wonder, then, that the social consciousness of past ages, despite all the multiplicity and variety it displays, moves within certain common forms, or general ideas, which cannot completely vanish except with the total disappearance of class antagonisms.

The Communist revolution is the most radical rupture with traditional property-relations; no wonder that its development involves the most radical rupture with traditional ideas.

But let us have done with the bourgeois objections to Communism.

We have seen above, that the first step in the revolution by the working class, is to raise the proletariat to the position of ruling class, to win the battle of democracy.

The proletariat will use its political supremacy, to wrest, by degrees, all capital from the bourgeoisie, to centralise all instruments of production in the hands of the State, i. e., of the proletariat organised as

forigas eternajn verojn, ĝi forigas ĉian religion kaj ĉian moralecon, anstataŭ restarigi ilin sur novan fondaĵon; ĝi tial agas kontraŭe al ĉia estinta historia sperto."

Al kio tiu ĉi kulpigo sin redukcias? La historio de la tuta estinta socio konsistis el la kreskado de klasaj antagonismoj, de antagonismoj kiuj prenis sur sin diversajn formojn dum diversaj epokoj.

Sed, kian ajn formon ili estas prenintaj, unu fakto komunas je ĉiuj estintaj epokoj, t. e., la ekspluatado de unu parto de la socio sub la alia. Ne mirinde estas, do, ke la socia konscieco de estintaj epokoj, spite la ĉioma multobleco kaj diverseco kiun ĝi elmontras, movas laŭ certaj komunaj formoj, aŭ ĝeneralaj ideoj, kiuj ne povas tute malaperi sen la tuta malapero de klasaj antagonismoj.

La komunista revolucio estas la plej radikala rompo de tradiciaj proprecaj rilatoj; ne estas mirinde ke ĝia kreskado envolvas la plej radikalan rompon de tradiciaj ideoj.

Sed ni finu pri la kapitalistaj kontraŭdiroj kontraŭ komunismo.

Ni vidis supre, ke la unua paŝo en la revolucio de la laborklaso estas levi la proletarion al la pozicio de reganta klaso, venki en la batalo de la demokratio.

La proletariaro uzos sian politikan supercon por forpreni, grade, la tutan kapitalon de la kapitalistaro; centrigi ĉiujn rimedojn de produktado en la kontrolon de la ŝtato, t. e., de la proletariaro organizata kiel

la reganta klaso ; kaj kreskigi la tuton de produktantaj povoj kiel eble plej rapide.

Komprenoble, je la komenco tiu ĉi ne povas efektiviĝi escepte per despotaj trudoj al la rajtoj de propreco kaj al la kondiĉoj de kapitalisma produktado ; per rimedoj, do, kiuj ŝajnas ekonomie nesufiĉaj kaj neteneblaj, sed kiuj, laŭ la kurso de la movado, preterpasas sin mem, necesigante pluajn trudojn al la malnova socia ordo, kaj estas neeviteblaj kiel rimedoj por la plena revoluciado de la metodo de produktado.

Komprenoble, tiuj ĉi rimedoj diferencos en diversaj landoj.

Tamen, en la plej antaŭaj landoj la sekvantaj estos tute ĝenerale alfar-eblaj :

1. Forigo de propreco de tero kaj uzado de ĉiuj lupagoj je la tero por bezonoj publikaj.

2. Peza progresanta aŭ gradigita renta imposto.

3. Forigo de ĉiuj rajtoj de heredo.

4. Ŝtata ekpreno de la posedaĵo de ĉiuj elmigrantoj kaj ribelantoj.

5. Alcentrigo de la kredito al kontrolo de la ŝtato, per nacia banko havanta ŝtatan kapitalon kaj eksklusivan monopolon.

6. Alcentrigo de la rimedoj de interkomunikado kaj transportado al la kontrolo de la ŝtato.

7. Vastigado de fabrikejoj kaj iloj de produktado posedataj de la ŝtato ; la sub-

the ruling class; and to increase the total of productive forces as rapidly as possible.

Of course, in the beginning, this cannot be effected except by means of despotic inroads on the rights of property, and on the conditions of bourgeois production; by means of measures, therefore, which appear economically insufficient and untenable, but which, in the course of the movement, outstrip themselves, necessitate further inroads upon the old social order, and are unavoidable as a means of entirely revolutionising the mode of production.

These measures will of course be different in different countries.

Nevertheless in the most advanced countries the following will be pretty generally applicable:

1. Abolition of property in land and application of all rents of land to public purposes.
2. A heavy progressive or graduated income tax.
3. Abolition of all right of inheritance.
4. Confiscation of the property of all emigrants and rebels.
5. Centralisation of credit in the hands of the State, by means of a national bank with State capital and an exclusive monopoly.
6. Centralisation of the means of communication and transport in the hands of the State.
7. Extension of factories and instruments of production owned by the State; the bring-

ing into cultivation of waste lands, and the improvement of the soil generally in accordance with a common plan.

8. Equal liability of all to labour. Establishment of industrial armies, especially for agriculture.

9. Combination of agriculture with manufacturing industries; gradual abolition of the distinction between town and country, by a more equable distribution of the population over the country.

10. Free education for all children in public schools. Abolition of children's factory labour in its present form. Combination of education with industrial production, etc., etc.

When, in the course of development, class distinctions have disappeared, and all production has been concentrated in the hands of a vast association of the whole nation, the public power will lose its political character. Political power, properly so called, is merely the organized power of one class for oppressing another. If the proletariat during its contest with the bourgeoisie is compelled, by the force of circumstances, to organise itself as a class, if, by means of a revolution, it makes itself the ruling class, and, as such, sweeps away by force the old conditions of production, then it will, along with these conditions, have swept away the conditions for the existence of class antagonisms, and of classes generally, and will

meto al kulturo de dezertaj teroj, kaj la plibonigo de la tero ĝenerale laŭ komuna plano.

8. Egala devedo de ĉiuj labori. Starigo de industriaj armeoj, speciale por la terkulturado.

9. Kunligo de la terkulturo kun fabrikaj industrioj; laŭgrada forigo de la distingo inter urbo kaj kamparo, per pli egala disloĝigo de la popolo tra la kamparo.

10. Senpaga edukado por ĉiuj infanoj en publikaj lernejoj. Forigo de enfabrikeja laboro de infanoj laŭ ĝia nuna formo. Kunigo de edukada laboro kun industria produktado, k. c., k. c.

Kiam, laŭ la kurso de disvolviĝado, klasaj distingoj estos malaperintaj, kaj ĉia produktado koncentrigita en kontrolon de vasta asocio konsistanta el la tuta nacio, la publika povo perdos sian politikan karakteron. Politika povo, prave tiel nomata, estas nur la organizita povo de unu klaso por subpremi alian. Se la proletariaro, dum sia batalo kun la kapitalistaro, estas devegata, per la povo de cirkonstancoj, sin organizi kiel klaso; se, per revolucio, ĝi igas sin la reganta klaso, kaj, kiel tia, forbalaas perforte la malnovajn kondiĉojn de la produktado, tiam, kune kun tiuj kondiĉoj, ĝi estos forbalainta la kondiĉojn por la ekzistado de klasaj antagonismoj, kaj de klasoj ĝenerale, kaj estos

foriginta tiele sian propran superecon kiel klaso.

Anstataŭ la malnova kapitalista socio kun ĝiaj klasoj kaj klasaj antagonismoj, ni havos asocion, en kiu la libera kreskado de ĉiu estas la libera kondiĉo por la kreskado de ĉiuj.

III

SOCIALISTA KAJ KOMUNISTA LITERATURO

1. *Reakcia Socialismo*

a. *Fcŭda Socialismo*

Pro ilia historia situacio, fariĝis la okupo de la aristokrataroj de Francujo kaj Germanujo verki pamfletojn kontraŭ la moderna kapitalista socio. En la franca revolucio de Julio, 1830, kaj dum la angla reforma agitado, tiuj ĉi aristokrataroj ree cedis al la malaminda elsaltulo. De tiam, serioza politika konkuro estis tute ekster la eblaĵoj. Literatura batalado sole restis ebla. Sed eĉ en la regejo de la literaturo la malnovaj krioj de la *restoration*'a¹ tempo fariĝis neeblaj.

Por veki simpatiojn, la aristokrataro devegis meti for la zorgon, ŝajne, pri siaj propraj intereso, kaj formuli sian kulpigon kontraŭ la kapitalistaro por la intereso sole de la ekspluatata laborklaso. Tiel la aristokrataro devegis, por revengo,

(1) Ne la angla "Restoration" 1660. ĝis 1689, sed la franca "Restoration" 1814 ĝis 1830.

thereby have abolished its own supremacy as a class.

In place of the old bourgeois society, with its classes and class antagonisms, we shall have an association, in which the free development of each is the condition for the free development of all.

III.

SOCIALIST AND COMMUNIST LITERATURE.

1. Reactionary Socialism.

a. Feudal Socialism.

Owing to their historical position, it became the vocation of the aristocracies of France and England to write pamphlets against modern bourgeois society. In the French revolution of July, 1830, and in the English reform agitation, these aristocracies again succumbed to the hateful upstart. Thenceforth, a serious political contest was altogether out of the question. A literary battle alone remained possible. But even in the domain of literature the old cries of the restoration period * had become impossible.

In order to arouse sympathy, the aristocracy were obliged to lose sight, apparently, of their own interests, and to formulate their indictment against the bourgeoisie in the interest of the exploited working class alone. Thus the aristocracy took their revenge by

---

*Not the English Restoration 1660 to 1689, but the French Restoration 1814 to 1830.

singing lampoons on their new master, and whispering in his ears sinister prophecies of coming catastrophe.

In this way arose feudal socialism: half lamentation, half lampoon; half echo of the past, half menace of the future; at times, by its bitter, witty and incisive criticism, striking the bourgeoisie to the very hearts' core, but always ludicrous in its effect, through total incapacity to comprehend the march of modern history.

The aristocracy, in order to rally the people to them, waved the proletarian alms-bag in front for a banner. But the people, so often as it joined them, saw on their hindquarters the old feudal coats of arms, and deserted with loud and irreverent laughter.

One section of the French Legitimists, and "Young England," exhibited this spectacle.

In pointing out that their mode of exploitation was different to that of the bourgeoisie, the feudalists forget that they exploited under circumstances and conditions that were quite different, and that are now antiquated. In showing that, under their rule, the modern proletariat never existed, they forget that the modern bourgeoisie is the necessary offspring of their own form of society.

For the rest, so little do they conceal the reactionary character of their criticism, that their chief accusation against the bourgeoisie amounts to this, that under the bourgeois regime a class is being developed, which is

kanti satiraĵojn kontraŭ sia nova reganto, kaj paroleti en liajn orelojn minacajn profetaĵojn pri venonta katastrofo.

Tiamaniere ekleviĝis la feŭda socialismo: duone ploraĵo, duone satiraĵo; duone eĥo el la estinteco, duone minaco al la estonteco; kelkfoje per sia maldolĉa, sprita kaj akra kritiko frapante la kapitalistaron ĝis la internaĵo de la koro, sed ĉiam rideginda je siaj rezultatoj, pro tuta nekapableco kompreni la marŝon de la moderna historio.

La aristokrataro, por varbi al si la homojn, flirtigis ĉe la fronto la proletarian almozosaketon kiel standardon. Sed la popolo, tiel ofte kiel ĝi aliĝis ilin, vidis sur iliaj postaĵoj la malnovajn feŭdajn blazonŝildojn, kaj forlasis ilin kun laŭta kaj neriverenca ridado.

Unu sekcio el la francaj Legitimistoj, kaj "Juna Anglujo" prezentis tiun spektaklon.

Elmontrante ke ilia metodo de ekspluatado diferencis je tiu de la kapitalistaro, la feŭdistoj forgesis ke ili ekspluatis laŭ cirkonstancoj kaj kondiĉoj kiuj estis tute malsamaj, kaj kiuj nun estas antikvigintaj. Montrante, ke sub sia regado la moderna proletariaro neniam ekzistis, ili forgesis ke la moderna kapitalistaro estas la necesa elkreskaĵo de ilia propra formo de socio.

Rilate al la aliaj, tiel malmulte ili kaŝas la reakcian karakteron de sia kritiko, ke ilia ĉefa kulpigo kontraŭ la kapitalistaro sumiĝas jene: ke sub la kapitalista regado klaso estas kreskigata, kiu estas

destinata eltranĉi radikon kaj branĉon de la malnova formo de la socio.

Tio je kio ili kulpigas la kapitalistaron ne estas tiom ke ĝi kreas proletariaron kiom ke ĝi kreas revolucionan proletaron.

En la politika praktiko, tial, ili aliĝas al ĉiuj perfortaj agadoj kontraŭ la laborklaso; kaj en la privata vivo, malgraŭ siaj belsonaj frazoj, ili kliniĝas por ekpreni la orajn pomojn falintajn el la arbo de la industrio, kaj por intermarĉandi la veron, la amon, kaj la honoron por la komercado je lano, betsukero, kaj spirituso terpoma.¹

Kaj kiel la pastro ĉiam marŝis mano en mano kun la bienulo, tiel ankaŭ marŝis pastrara socialismo kun feŭda socialismo.

Nenio estas pli facila ol doni al kristana asketicismo socialistan nuancon. Ĉu ne kristanismo deklamis kontraŭ la privata propraĵo, kontraŭ la edzeco, kontraŭ la ŝtato? Ĉu ĝi ne predikis anstataŭ tiuj ĉi almozdodonon kaj malriĉecon, fraŭlecon kaj subpremadon de la "karno," la monaĥejan vivadon kaj eklezion patrinan? Kristana socialismo estas nur la sankta akvo per kiu la pastro dediĉas kordolorojn de la aristokrato.

---

(1) Tiu ĉi rilatas precipe Germanujon, kie la bona aristokrataro kaj nobelaĉuloj kulturigas per sia propra kalkulo grandajn porciojn da siaj bienoj, per administrantoj, kaj estas, plue, pograndaĵ betsukeraĵ fabrikantoj kaj distilantoj de spirituso terpoma. La pli riĉaj britaj aristokratoj estas ankoraŭ iom pli altaj ol tio; sed ili, ankaŭ, scias kiel sin rekompenci por malpligrandigantaj rentoj per la prunto de siaj nomoj al iniciatoroj de pli malpli "mallumaj" akcel-kompanioj.

destined to cut up root and branch the old order of society.

What they upbraid the bourgeoisie with is not so much that it creates a proletariat, as that it creates a revolutionary proletariat.

In political practice, therefore, they join in all coercive measures against the working-class; and in ordinary life, despite their high falutin phrases, they stoop to pick up the golden apples dropped from the tree of industry, and to barter truth, love, and honour for traffic in wool, beetroot-sugar, and potato spirit. *

As the parson has ever gone hand in hand with the landlord, so has Clerical Socialism with Feudal Socialism.

Nothing is easier than to give Christian asceticism a Socialist tinge. Has not Christianity declaimed against private property, against marriage, against the State? Has it not preached in the place of these, charity and poverty, celibacy and mortification of the flesh, monastic life and Mother Church? Christian Socialism is but the Holy Water with which the priest consecrates the heart-burnings of the aristocrat.

---

*This applies chiefly to Germany where the landed aristocracy and squirearchy have large portions of their estates cultivated for their own account by stewards, and are, moreover, extensive beetroot-sugar manufacturers and distillers of potato spirits. The wealthier British aristocracy are, as yet, rather above that; but they, too, know how to make up for declining rents by lending their names to floaters of more or less shady joint-stock companies.

b. Petty Bourgeois Socialism.

The feudal aristocracy was not the only class that was ruined by the bourgeoisie, not the only class whose conditions of existence pined and perished in the atmosphere of modern bourgeois society. The medieval burghesses and the small peasant bourgeoisie were the precursors of the modern bourgeoisie. In those countries which are but little developed, industrially and commercially, these two classes still vegetate side by side with the rising bourgeoisie.

In countries where modern civilisation has become fully developed, a new class of petty bourgeois has been formed, fluctuating between proletariat and bourgeoisie, and ever renewing itself as a supplementary part of bourgeois society. The individual members of this class, however, are being constantly hurled down into the proletariat by the action of competition, and, as modern industry develops, they even see the moment approaching when they will completely disappear as an independent section of modern society, to be replaced, in manufactures, agriculture and commerce, by overlookers, bailiffs and shopmen.

In countries, like France, where the peasants constitute far more than half of the population, it was natural that writers who sided with the proletariat against the bourgeoisie, should use, in their criticism of the bourgeois regime, the standard of the peasant and petty bourgeois, and from the stand-

b. Kapitaletula Socialismo

La feŭda aristokrataro ne estis la sola klaso ruinigata de la kapitalistaro, ne la sola klaso kies kondiĉoj de ekzistado forvelkis kaj pereis en la atmosfero de la nuntempa kapitalista socio. La mezepokaj burĝoj kaj la malgrandaj farmistaj kapitalistoj, estis la antaŭuloj de la moderna kapitalistaro. En tiuj landoj, kiuj estas nur malmulte disvolviĝintaj, industrie kaj komerce, tiuj du klasoj ankoraŭ kreskadas flanko flankon kun la leviĝanta kapitalistaro.

En landoj kie la moderna civilizacio estas plene kreskinta, nova klaso de kapitaletuloj estas formita, ŝanceliĝante inter proletariaro kaj kapitalistaro, kaj ĉiam sin renovigante kiel aldonatan parton de la kapitalista socio. La individuaj membroj de tiu ĉi klaso, tamen, estas konstante ŝetataj malsupren en la proletariaron per la agado de la konkurado, kaj, dum la moderna industrio kreskas, ili eĉ vidas alproksimiĝanta la momenton kiam ili tute malaperos kiel nedependa sekcio de la moderna socio, anstataŭote, en la fabrikado, la terkulturo kaj la komerco, de superuloj, administrantoj kaj laborestroj.

En tiaj landoj kia Francujo, kie la farmistoj estas multe pli ol duono da la loĝantaro, estis nature ke la verkistoj, kiuj staras kun la proletariaro kontraŭ la kapitalistaro uzas, en sia kritiko pri la kapitalista regado, la mezurilon de la farmisto kaj kapitaletulo, kaj de la vidpunkto de tiuj

intermezaj klasoj eklevas la bastonegojn por la laborklaso. Tiel leviĝis la kapital-etula socialismo. Sismondi estis la estro de tiu ĉi anaro, ne sole en Francujo, sed ankaŭ en Anglujo.

Tiu ĉi skolo de la socialismo dispecigis kun granda komprenemo la kontraŭaĵojn en la kondiĉoj de moderna produktado. Ĝi nudigis la hipokritajn apologiojn de ekonomiistoj. Ĝi pruvis, nekontraŭdireble, la katastrofajn rezultatojn de la maŝinaro kaj la divido de laboro; la koncentrigo de la kapitalo kaj la tero en malmultajn manojn; troproduktado kaj krizoj; ĝi elmontris la neeviteblan ruinigon de la kapitaletulo kaj farmisto, la mizeron de la proletariaro, la anarĥion en la produktado, la treegajn neegalecojn en la distribuado de riĉeco, la industrian bataladon de ekstermo inter nacioj, la dissolvon de malnovaj moralaj ligoj, familiaj rilatoj kaj naciecoj.

Laŭ siaj pozitivaj celoj, tamen, tiu ĉi speco de socialismo aspiras aŭ restarigi la malnovajn rimedojn de produktado kaj intersanĝado, kaj kun ili la malnovajn proprecajn rilatojn, kaj la malnovan socion, aŭ premadi la modernajn rimedojn de produktado kaj intersanĝado en la kadro de la malnovaj proprecaj rilatoj, kiuj estis, kaj destiniĝis esti, tiele eksplodigitaj. Iaokaze, ĝi estas ambaŭ reakcia kaj utopia.

Giaj lastaj vortoj estas: enkorpigitaĵgildoj por la fabrikado; patriarkaj rilatoj en la terkulturo.

point of these intermediate classes should take up the cudgels for the working-class. Thus arose petty bourgeois Socialism. Sismondi was the head of this school, not only in France, but also in England.

This school of Socialism dissected with great acuteness the contradictions in the conditions of modern production. It laid bare the hypocritical apologies of economists. It proved, incontrovertibly, the disastrous effects of machinery and division of labour; the concentration of capital and land in a few hands; overproduction and crises; it pointed out the inevitable ruin of the petty bourgeois and peasant, the misery of the proletariat, the anarchy in production, the crying inequalities in the distribution of wealth, the industrial war of extermination between nations, the dissolution of old moral bonds, of the old family relations, of the old nationalities.

In its positive aims, however, this form of Socialism aspires either to restoring the old means of production and of exchange, and with them the old property relations, and the old society, or to cramping the modern means of production and of exchange, within the frame work of the old property relations that have been, and were bound to be, exploded by those means. In either case, it is both reactionary and Utopian.

Its last words are: corporate guilds for manufacture; patriarchal relations in agriculture.

Ultimately, when stubborn historical facts had dispersed all intoxicating effects of self-deception, this form of Socialism ended in a miserable fit of the blues.

German or "True" Socialism.

The Socialist and Communist literature of France, a literature that originated under the pressure of a bourgeoisie in power, and that was the expression of the struggle against this power, was introduced into Germany at a time when the bourgeoisie, in that country, had just begun its contest with feudal absolutism.

German philosophers, would-be philosophers, and beaux esprits, eagerly seized on this literature, only forgetting, that when these writings immigrated from France into Germany, French social conditions had not immigrated along with them. In contact with German social conditions, this French literature lost all its immediate practical significance, and assumed a purely literary aspect. Thus, to the German philosophers of the Eighteenth Century, the demands of the first French Revolution were nothing more than the demands of "Practical Reason" in general, and the utterance of the will of the revolutionary French bourgeoisie signified in their eyes the laws of pure Will, of Will as it was bound to be, of true human Will generally.

The work of the German literati consisted solely in bringing the new French ideas into

Fine, kiam obstinaj historiaj faktoj estis dispelintaj ĉiujn ebriigantajn efikaĵojn de memtrompo, tiu ĉi speco de socialismo finiĝis per mizera atako de malespero.

Germana aŭ "Vera" Socialismo

La socialista kaj komunista literaturo de Francujo, literaturo kiu komenciĝis sub la premado de kapitalistaro en regado, kaj kiu estis la esprimo de la batalado kontraŭ tiu ĉi povo, enportigis en Germanujon dum tempo kiam la kapitalistaro, en tiu lando, estis ĵus komencinta sian konkuron kun la fetida absolutismo.

Germanaj filozofoj, mem-nomitaj filozofoj kaj *beaux esprits* (belmensuloj), avide ek-kaptis tiun ĉi literaturon, nur forgesante, ke kiam la diritaj skribaĵoj enmigris de Francujo en Germanujon, francaj sociaj kondiĉoj ne enmigris kune kun ili. Tufante germanajn sociajn kondiĉojn, tiu ĉi franca literaturo tute perdis sian rektan praktikan signifon, kaj alprenis tute literaturan ŝajnon. Tiel, al la germanaj filozofoj de la dekoka jarcento, la postuloj de la unua Franca Revolucio estis nenio pli ol la postuloj de la "praktika rezono" ĝenerale, kaj la eldiroj de la volo de la revoluciema franca kapitalistaro signifis, laŭ iliaj opinioj, la ideojn de la pura volo, de la volo kiel ĝi devegas esti, de la vera homa volo ĝenerale.

La laboro de la germanaj verkistoj konsistis tute en la harmoniigo de la novaj

francaj ideoj kun ilia antikva filizofia konscienco, aŭ pli ĝuste, en la alprenado de la francaj ideoj, ne forlasante ilian propran filozofian vidpunkton.

Tiu ĉi alprenado fariĝis sammaniere kiel fremda lingvo estas alproprigata, nome per traduko.

Estas bone konate kiel la monaĥoj skribis sensencajn biografiojn de katolikaj sanktuloj super la manuskriptoj sur kiuj la klasikaj verkoj de antikvaj idolanoj estis skribitaj. La germanaj verkistoj maligis tiun ĉi procedon je la nereligia franca literaturo. Ili skribis sian filozofian sensencaĵon *sub* la franca originalo. Ekzemple, sub la franca kritiko pri la ekonomiaj funkcioj de la mono, ili skribis "Fremdiĝo de l' Homaro," kaj sub la franca kritiko pri la kapitalista ŝtato ili skribis "La Detronigo de la Kategorio de la Generala," kaj tiel plu.

La enigo de tiuj ĉi filozofiaj frazoj ĉe la la posto de la francaj historiaj kritikoj ili nomis "La Filozofio de l' Agado," "Vera Socialismo," "La Germana Scienco de la Socialismo," "La Filozofia Fondaĵo de Socialismo," kaj tiel plu.

La franca socialista kaj komunista literaturo tiel estis tute senfortigita. Kaj, ĉar ĝi ĉesis, en la manoj de la germano, esprimi la bataladon de unu klaso kontraŭ la alia, li sentis sin konscia ke li venkis la "francan unuflankecon" kaj ke li reprezentas, ne verajn postulojn, sed la postulojn de la vero; ne la interesojn de la proletariaro,

harmony with their ancient philosophical conscience, or rather, in annexing the French ideas without deserting their own philosophic point of view.

This annexation took place in the same way in which a foreign language is appropriated, namely by translation.

It is well known how the monks wrote silly lives of Catholic Saints over the manuscripts on which the classical works of ancient heathendom had been written. The German literati reversed this process with the profane French literature. They wrote their philosophical nonsense beneath the French original. For instance, beneath the French criticism of the economic functions of money, they wrote "Alienation of Humanity," and beneath the French criticism of the bourgeois State they wrote, "Dethronement of the Category of the General," and so forth.

The introduction of these philosophical phrases at the back of the French historical criticisms they dubbed "Philosophy of Action," "True Socialism," "German Science of Socialism," "Philosophical Foundation of Socialism," and so on.

The French Socialist and Communist literature was thus completely emasculated. And, since it ceased in the hands of the German to express the struggle of one class with the other, he felt conscious of having overcome "French one-sidedness" and of representing, not true requirements, but the requirements of Truth, not the interests of the proletariat,

but the interests of Human Nature, of Man in general, who belongs to no class, has no reality, who exists only in the misty realm of philosophical phantasy.

This German Socialism, which took its school-boy task so seriously and solemnly, and extolled its poor stock-in-trade in such mountebank fashion, meanwhile gradually lost its pedantic innocence.

The fight of the German, and, especially, of the Prussian bourgeoisie, against feudal aristocracy and absolute monarchy, in other words, the liberal movement, became more earnest.

By this, the long-wished-for opportunity was offered to "True Socialism" of confronting the political movement with the socialist demands, of hurling the traditional anathemas against liberalism, against representative government, against bourgeois competition, bourgeois freedom of the press, bourgeois legislation, bourgeois liberty and equality, and of preaching to the masses that they had nothing to gain, and everything to lose, by this bourgeois movement. German Socialism forgot, in the nick of time, that the French criticism, whose silly echo it was, presupposed the existence of modern bourgeois society, with its corresponding economic conditions of existence, and the political constitution adapted thereto, the very things whose attainment was the object of the pending struggle in Germany.

To the absolute governments, with their

sed la interesojn de la homa naturo, de la homo ĝenerale, kiu apartenas al nenia klaso, havas nenian realecon, kiu ekzistas nur en la nuba regiono de filozofa fantazio.

Tiu ĉi germana socialismo, kiu pripensis sian lerneja-knaban taskon tiel serioze kaj solene, kaj laŭdegis siajn maltaŭgajn komercaĵojn tiel ĉarlatane, samtempe grade perdis sian pedantan naivecon,

La batalo de la germana, kaj speciale de la prusa kapitalistaro, kontraŭ feŭda aristokrataro kaj absoluta monarĥaĵo, alivorte la libera movado, fariĝis pli serioza.

Per tio, la de longe dezirata okazo sin prezentis, por ke "vera socialismo" kontraŭstaru la politikan movadon per la socialistaj postuloj, ke ĝi ĵetegu la tradiciajn malbenojn kontraŭ la liberalismo, kontraŭ la reprezenta registaro, kontraŭ kapitalista konkurado, kapitalista libereco de presado, kapitalista leĝfarado, kapitalista libereco kaj egaleco; kaj ke ĝi prediku al la amasoj ke ili povas nenion gajni kaj ĉion perdi per la dirita kapitalista movado. La germana socialismo forgesis, ĝustatempe, ke la franca kritikisto, kies sensenca eĥo ĝi estas, antaŭsupozas la ekziston de moderna kapitalista socio, kun ĝiaj respondaj ekonomiaj kondiĉoj de ekzistado, kaj la politika konstitucio adaptata al ĝi—precize la aferojn kies atingo estis la celo de la minacanta batalado en Germanujo.

Al la aŭtokrataj registaroj, kun ilia

sekvantaro de pastroj, profesoroj, kamparaj nobeletuloj kaj oficistoj, ĝi servis kiel bonvena korvtimigilo kontraŭ la minacanta kapitalistaro.

Estis dolĉa fino post la acidaj piloloj el vipadoj kaj kugloj kiujn, ĝuste en tiu tempo, tiuj samaj registaroj dozdonis al germanaj laborklasaj ekstarigoj.

Dum tiu ĉi "vera" socialismo tiel servis al la registaroj kiel armilo por batali kontraŭ la germana kapitalistaro, ĝi samtempe rekte reprezentis reakcian intereson la intereson de la germanaj filistroj. En Germanujo la kapitaletula klaso, antikvaĵo de la deksesaj jarcento, kaj post tiam konstante reaperante en diversaj formoj, estas la reala socia fondaĵo de la ekzistanta stato de aferoj.

Daŭrigi tiun ĉi klason estas daŭrigi la ekzistantan staton de aferoj en Germanujo. La industria kaj politika supereco de la kapitalistaro minacas ĝin je certa detruo; unuflanke, per la koncentrigo de la kapitalo; aliflanke, per la kreskado de revolucia proletariaro. "Vera" socialismo ŝajnis mortigi tiujn ĉi du birdojn per unu ŝtono. Ĝi dissemiĝis kiel epidemio.

La robo el spekulaciaj araneaĵoj, brodita per floroj de retoriko, trempita en la roso de naŭza sentimentaleco, tiu ĉi supernatura robo en kiu la germanaj socialistoj envolvis siajn maltaŭgajn "eternajn veraĵojn," tute el haŭto kaj ostoj, mirinde pligrandigis la vendadon de ilia komercaĵo inter tia publiko.

following of parsons, professors, country squires and officials, it served as a welcome scarecrow against the threatening bourgeoisie.

It was a sweet finish after the bitter pills of floggings and bullets, with which these same governments, just at that time, dosed the German working-class risings.

While this "True" Socialism thus served the governments as a weapon for fighting the German bourgeoisie, it, at the same time, directly represented a reactionary interest, the interest of the German Philistines. In Germany the petty bourgeois class, a relic of the 16th century, and since then constantly cropping up again under various forms, is the real social basis of the existing state of things.

To preserve this class, is to preserve the existing state of things in Germany. The industrial and political supremacy of the bourgeoisie threatens it with certain destruction; on the one hand, from the concentration of capital; on the other, from the rise of a revolutionary proletariat. "True" Socialism appeared to kill these two birds with one stone. It spread like an epidemic.

The robe of speculative cobwebs, embroidered with flowers of rhetoric, steeped in the dew of sickly sentiment, this transcendental robe in which the German Socialists wrapped their sorry "eternal truths" all skin and bone, served to wonderfully increase the sale of their goods amongst such a public.

And on its part, German Socialism recognised, more and more, its own calling as the bombastic representative of the petty bourgeois Philistine.

It proclaimed the German nation to be the model nation, and the German petty Philistine to be the typical man. To every villainous meanness of this model man it gave a hidden, higher, socialistic interpretation, the exact contrary of its true character. It went to the extreme length of directly opposing the "brutally destructive" tendency of Communism, and of proclaiming its supreme and impartial contempt of all class struggles. With very few exceptions, all the so-called Socialist and Communist publications that now (1847) circulate in Germany belong to the domain of this foul and enervating literature.

---

2. Conservative or Bourgeois Socialism.

A part of the bourgeoisie is desirous of redressing social grievances, in order to secure the continued existence of bourgeois society.

To this section belong economists, philanthropists, humanitarians, improvers of the condition of the working class, organisers of charity, members of societies for the prevention of cruelty to animals, temperance fanatics, hole and corner reformers of every imaginable kind. This form of Socialism has, moreover, been worked out into complete systems.

Kaj siavice, la germana socialismo rekonis, pli kaj pli multe, sian propran mision kiel la bruega reprezentanto de la kapital-etulaj filistroj.

Gi proklamis ke la germana nacio estas la modela nacio, kaj ke la germana eta filistro estas la tipa homo. Al ĉiu fripona malgrandanimeco de tiu ĉi modela homo ĝi donis kaŝatan, pli altan, socialistan tradukon, la rektan kontraŭaĵon de ĝia reala karaktero. Ĝi alvenis al la ekstrema limo, rekte kontraŭstarante la "brute detrueman" inklinon de komunismo, kaj proklamante sian plejan kaj nepartian malestimon al ĉiuj interklasaj bataladoj. Kun tre malmultaj esceptoj, ĉiuj tiel-nomataj socialistaj kaj komunistaj eldonaĵoj kiuj nun (1847) dissemiĝas en Germanujo apartenas al la kampo de tiu ĉi malpura kaj sennerviganta literaturo.

---

2. Konservativa aŭ Kapitalista Socialismo

Parto de la kapitalistaro deziras korekti sociajn maljustaĵojn, por certigi la daŭrantan ekzistadon de la kapitalista socio.

Al tiu sekcio apartenas ekonomiistoj, filantropoj, homaristoj, plibonigantoj de la kondiĉo de la laborklaso, organizantoj de bonfarado, anoj de societoj por la malpermesado de kruelaĵoj al bestoj, malebriecaj fanatikuloj, "truaĵ kaj angulaĵ" reformistoj de ĉiu priimagebla speco. Tiu ĉi formo de socialismo estas, plue, ellaborita en plenajn sistemojn.

Ni povas citi la de Proudhon *Philosophie de la Misere* kiel ekzemplon de tiu ĉi formo.

La socialista kapitalistaro deziras ĉiujn la profitojn de modernaj sociaj statoj, sen la bataladoj kaj danĝeroj necese rezultantaj de ĝi. Ili deziras la nun-ekzistantan staton de la socio sen ĝia revoluciaj kaj disigantaj elementoj. Ili deziras kapitalistaron sen proletariaro. La kapitalistaro nature opinias ke la mondo en kiu ĝi regas estas la plej bona; kaj kapitalista socialismo ellaboras tiun ĉi komfortan opinion en diversajn pli aŭ malpli plenajn sistemojn. Postulante ke la proletariaro plenumu tian sistemon, kaj tiel marŝu rekte en la socian Nov-Jeruzalemon, ĝi efektive nur postulas ke la proletariaro restu interne la limojn de la nunekzistanta socio, sed ke ĝi forĵetu ĉiujn siajn malamajn ideojn pri la kapitalistaro.

Dua kaj pli praktika, sed malpli sistema formo de tiu ĉi socialismo klopodis maltaŭgigi en la opinioj de la laborklaso ĉiun revolucionan movadon, montrante ke neniu nure politika reformo, sed nur ŝanĝo en la materiaj kondiĉoj de la ekzistado, en la ekonomiaj rilatoj, povus porti al ili ian profiton. Per ŝanĝoj de la materiaj kondiĉoj de la ekzistado, tamen, tiu ĉi formo de socialismo neniel intencas la forigon de la kapitalistaj rilatoj de la produktado, forigo kiu povas efektiviĝi nur per revolucio, sed administraciajn reformojn, fondatajn sur la daŭriganta ekzistado de

We may cite Proudhon's "Philosophie de la Misere" as an example of this form.

The socialistic bourgeois want all the advantages of modern social conditions without the struggles and dangers necessarily resulting therefrom. They desire the existing state of society minus its revolutionary and disintegrating elements. They wish for a bourgeoisie without a proletariat. The bourgeoisie naturally conceives the world in which it is supreme to be the best; and bourgeois socialism develops this comfortable conception into various more or less complete systems. In requiring the proletariat to carry out such a system, and thereby to march straightway into the social New Jerusalem, it but requires in reality, that the proletariat should remain within the bounds of existing society, but should cast away all its hateful ideas concerning the bourgeoisie.

A second and more practical, but less systematic form of this socialism sought to depreciate every revolutionary movement in the eyes of the working class, by showing that no mere political reform, but only a change in the material conditions of existence, in economical relations, could be of any advantage to them. By changes in the material conditions of existence, this form of Socialism, however, by no means understands abolition of the bourgeois relations of production, an abolition that can be effected only by a revolution, but administrative reforms, based on the continued existence of

these relations; reforms, therefore, that in no respect affect the relations between capital and labour, but, at the best, lessen the cost, and simplify the administrative work, of bourgeois government.

Bourgeois Socialism attains adequate expression, when, and only when, it becomes a mere figure of speech.

Free trade: for the benefit of the working class. Protective duties: for the benefit of the working class. Prison Reform: for the benefit of the working class. This is the last word and the only seriously meant word of bourgeois Socialism.

It is summed up in the phrase: the bourgeois is a bourgeois—for the benefit of the working class.

3. Critical-Utopian Socialism and Communism.

We do not here refer to that literature which, in every great modern revolution, has always given voice to the demands of the proletariat: such as the writings of Babeuf and others.

The first direct attempts of the proletariat to attain its own ends, made in times of universal excitement, when feudal society was being overthrown, these attempts necessarily failed, owing to the then undeveloped state of the proletariat, as well as to the absence of the economic conditions for its emancipation, conditions that had yet to be produced, and could be produced by the

tiuj ĉi rilatoj; reformojn, tial, kiuj neniel influas la rilatojn inter la kapitalo kaj la laboro, sed, en la ekstrema okazo, malpli-grandigas la koston kaj simpligas la administracian laboron de kapitalista regado.

Kapitalista socialismo atingas adekvantan esprimon, kiam, kaj nur kiam, ĝi fariĝas nura figuro el vortoj.

Libera komercado—por la profito de la laborklaso. Protektaj limimpostoj—por la profito de la laborklaso. Karcereja reformado—por la profito de la laborklaso. Jen estas la lasta vorto kaj la sola serioze intencata vorto de kapitalista socialismo.

Ĝi sumiĝas per la frazo: la kapitalisto estas kapitalisto—por la profito de la laborklaso.

3. Kritika-Utopia Socialismo kaj Komunismo

Ni ne tie ĉi priparolas pri tiu literaturo, kiu en ĉiu granda moderna revolucio, donis voĉon al la demandoj de la proletariaro—tia kia la verkoj de Babeuf kaj aliaj.

La unuaj rektajpenadoj de la proletariaro por atingi siajn proprajn celojn, farataj dum tempoj de universala ekscito, kiam la feŭda socio renversiĝas, tiuj ĉipenadoj necese malsukcesis, pro la tiama kruda stato de la proletariaro, tiel bone kiel pro la neĉesto de la ekonomiaj kondiĉoj por ĝia liberigo, kondiĉoj kiuj ankoraŭ devos esti produktataj, kaj povos esti produktataj nur per la

venonta kapitalista epoko. La revoluciema literaturo kiu akompanis tiujn ĉi unuajn movadojn de la proletariaro necese havis reakcian karakteron. Ĝi instruis universalan asketismon kaj socian ebenigon en ĝia plej kruda formo.

La socialistaj kaj komunistaj sistemoj prave tiel nomataj, tiuj de St. Simon, Fourier, Owen kaj aliaj, naskiĝis dum la frua kruda periodo, supre priskribita, de la batalado inter la proletariaro kaj kapitalistaro (vidu sekcion I^{an}, *Bourgeoisie and Proletariat*).

La fondantoj de tiuj ĉi sistemoj vidas, ja, la klasajn antagonismojn, tiel bone kiel la agadon de la disrompigantaj elementoj en la reganta formo de la socio. Sed la proletariaro, ankoraŭ en ĝia infaneco, ŝajnas al ili klaso sen historia iniciativo aŭ ia nedependa historia movado.

Ĉar la kreskado de la klasa antagonismo faras egalajn paŝojn kun la disvolviĝo de la industrio, la ekonomia stato, kiel ili ĝin trovas, ne ankoraŭ prezentas al ili la materialajn kondiĉojn por la liberigo de la proletariaro. Ili tial serĉas novan socian sciencon, novajn sociajn leĝojn, kiuj estas kreontaj tiajn kondiĉojn.

La historia agado estas cedonta al ilia persona elpensema agado, historie kreataj kondiĉoj por liberigo al kondiĉoj fantaziaj, kaj la laŭgrada, spontanea klasa organizado de la proletariaro cedos al organizo de la socio speciale ellaborata de tiuj ĉi

impending bourgeois epoch alone. The revolutionary literature that accompanied these first movements of the proletariat had necessarily a reactionary character. It inculcated universal asceticism and social leveling in its crudest form.

The Socialist and Communist systems properly so called, those of St. Simon, Fourier, Owen and others, spring into existence in the early undeveloped period, described above, of the struggle between proletariat and bourgeoisie, (see section I. Bourgeoisie and Proletariat).

The founders of these systems see, indeed, the class antagonisms, as well as the action of the decomposing elements in the prevailing form of society. But the proletariat, as yet in its infancy, offers to them the spectacle of a class without any historical initiative or any independent political movement.

Since the development of class antagonism keeps even pace with the development of industry, the economic situation, as they find it, does not as yet offer to them the material conditions for the emancipation of the proletariat. They therefore search after a new social science, after new social laws, that are to create these conditions.

Historical action is to yield to their personal inventive action, historically created conditions of emancipation to phantastic ones, and the gradual, spontaneous class-organisation of the proletariat to an organisation of society specially contrived by these

inventors. Future history resolves itself, in their eyes, into the propaganda and the practical carrying out of their social plans.

In the formation of their plans they are conscious of caring chiefly for the interests of the working-class, as being the most suffering class. Only from the point of view of being the most suffering class does the proletariat exist for them.

The undeveloped state of the class struggle, as well as their own surroundings, cause Socialists of this kind to consider themselves far superior to all class antagonisms. They want to improve the condition of every member of society, even that of the most favoured. Hence, they habitually appeal to society at large, without distinction of class; nay, by preference, to the ruling class. For how can people, when once they understand their system, fail to see in it the best possible plan of the best possible state of society?

Hence, they reject all political, and especially all revolutionary action; they wish to attain their ends by peaceful means, and endeavour, by small experiments, necessarily doomed to failure, and by the force of example, to pave the way for the new social Gospel.

Such phantastic pictures of future society, painted at a time when the proletariat is still in a very undeveloped state, and has but a phantastic conception of its own position, correspond with the first instinctive yearn-

elpensistoj. La estonta historio solvas sin, laŭ iliaj opinioj, en la propagandon kaj la praktikan plenumon de iliaj sociaj planoj.

En la formado de siaj planoj, ili konscias ke ili zorgas precipe pri la laborklaso, kiel la plej suferanta klaso. Nur kiel ili ĝin rigardas kiel la plej suferantan klason havas la laborklaso por ili ian ekziston.

La kruda stato de la interklasa batalado, tiel multe kiel iliaj propraj ĉirkaŭaĵoj, igis socialistojn de tiu speco sin opinii alte superaj de ĉiuj klasaj antagonismoj. Ili deziras plibonigi la staton de ĉiu membro de la socio, eĉ tiun de la plej favorata. De tio, ili kutime adresas la socion ĝenerale, sen distingo pro klaso; ne, prefere, la regantan klason. Ĉar kiel povas la popolo, kiam ili komprenos ilian sistemon, eviti vidi en ĝi la planon kiel eble plej bonan por la stato kiel eble plej bona de la socio.

Tial, ili malakceptas ĉian politikan, kaj speciale ĉian revolucion agadon; ili volas atingi siajn celojn per pacaĵ rimedoj, kaj penadas, per malgrandaj eksperimentoj, necese sortigataj al malsukceso, kaj per la potenco de ekzemplo, pavimi la vojon al la nova socia evangelio.

Tiaj fantaziaj pentraĵoj de la estonta socio, pentrataj en tempo kiam la proletario ankoraŭ estas en tre kruda stato, kaj havas nur fantazian ideon pri sia propra etato, respondas al la unuaj instinktaj sopi-

radoj de tiu klaso por ĝenerala rekonstruado de la socio.

Sed la diritaj socialistaj kaj komunistaj eldonaĵoj enhavas ankaŭ kritikan elementon. Ili atakas ĉiun principon de la ekzistanta socio. Tial ili estas plenaj je la plej multvaloraj materialoj por la klerigado de la laborklaso. La praktikaj rimedoj en ili proponataj, tiaj kia la forigo de la distingo inter la urboj kaj la kamparo, de la familio, de la administrado de industrioj por la profito de privataj individuoj, kaj de la salajra sistemo, la proklamo de socia harmonio, la ŝanĝo de la funkcioj de la ŝtato en nuran administradon de produktado, ĉiuj ĉi tiuj proponoj celas sole al la malapero de klasaj antagonismoj kiuj estas, en tiu tempo, nur ekaperantaj, kaj kiuj estas, en tiuj ĉi eldonaĵoj, rekonataj sole en siaj plej fruaj, instinktaj kaj nedifinitaj formoj. Tiuj ĉi proponoj havas, tial, karakteron pure utopian.

La signifo de la kritika-utopia socialismo kaj komunismo havas inversan rilaton al historia disvolviĝado. Laŭ proporcio kiel la interklasa batalado disvolviĝas, kaj alprenas difinitan formon, tiu ĉi fantazia forstaro de la konkuro, tiuj ĉi fantaziaj atakoj kontraŭ ĝi, perdas ĉian praktikan valoron kaj ĉioman teoriantpravecon. Tial, kvankam la elpensintoj de tiuj ĉi sistemoj estis, en multaj manieroj, revoluciaj, iliaj sekvantoj en ĉiu okazo, fariĝas nur reakciaj sektoj. Ili forte tenas la orig-

ings of that class for a general reconstruction of society.

But these Socialist and Communist publications contain also a critical element. They attack every principle of existing society. Hence they are full of the most valuable materials for the enlightenment of the working class. The practical measures proposed in them, such as the abolition of the distinction between town and country, of the family, of the carrying on of industries for the account of private individuals, and of the wage system, the proclamation of social harmony, the conversion of the functions of the State into a mere superintendence of production, all these proposals point solely to the disappearance of class-antagonisms which were, at that time, only just cropping up, and which, in these publications, are recognised under their earliest, indistinct and undefined forms only. These proposals, therefore, are of a purely Utopian character.

The significance of Critical-Utopian Socialism and Communism bears an inverse relation to historical development. In proportion as the modern class struggle develops and takes definite shape, this phantastic standing apart from the contest, these phantastic attacks on it lose all practical value and all theoretical justification. Therefore, although the originators of these systems were, in many respects, revolutionary, their disciples have, in every case, formed mere reactionary sects. They hold fast by the orig-

inal views of their masters, in opposition to the progressive historical development of the proletariat. They, therefore, endeavour, and that consistently, to deaden the class struggle and to reconcile the class antagonisms. They still dream of experimental realisation of their social Utopias, of founding isolated "phalansteres," of establishing "Home Colonies," of setting up a "Little Icaria"*—duodecimo editions of the New Jerusalem, and to realise all these castles in the air, they are compelled to appeal to the feelings and purses of the bourgeois. By degrees they sink into the category of the reactionary conservative Socialists depicted above, differing from these only by more systematic pedantry, and by their fanatical and superstitious belief in the miraculous effects of their social science.

They, therefore, violently oppose all political action on the part of the working class; such action, according to them, can only result from blind unbelief in the new Gospel.

The Owenites in England, and the Fourierists in France, respectively oppose the Chartists and the "Reformistes."

IV.

POSITION OF THE COMMUNISTS IN RELATION TO THE VARIOUS EXISTING OPPOSITION PARTIES.

Section II. has made clear the relations of the Communists to the existing working class parties, such as the Chartists in England and the Agrarian Reformers in America.

---

*Phalansteres were socialist colonies on the plan of Charles Fourier. Icaria was the name given by Cabot to his Utopia and, later on, to his American Communist colony.

inalajn opiniojn de siaj regantoj, opozicie al la progressa historia kreskado de la proletariato. Ili tial penadas, konforme al siaj teorioj, mildigi la interklasan bataladon kaj pacigi la interklasajn antagonismojn. Ili ankoraŭ revas pri la eksperimentan realigon de siaj sociaj utopioj, pri la fondado de izolataj "falansterioj," la kreado de "hejmaj kolonioj," pri ekstarigo de "Malgranda Ikario"—miniaturaj eldonaĵaj de la Nov-Jeruzalemo, kaj por realigi ĉiujn ĉi tiujn "kastelojn en la aero" ili devegas sin turni al la sentoj kaj monuoj de la kapitalistaro. Ili grade mallevigas en la kategorion de la reakciaj konservativaj socialistoj pli supre priskribataj, diferencante de tiuj ĉi nur per pli sistema pedanteco, kaj per sia fanatika kaj superstiĉa kredo al la miraklaj efikaĵoj de sia socia scienco.

Tial, ili treege kontraŭstaras ĉian politikan agadon faratan de la laborista klaso; tia agado, laŭ ilia diro, povus deveni nur de blinda malkredemo al la nova evangelio.

La Owen'anoj en Anglujo, kaj la Fourier'anoj en Francujo, siavice kontraŭstaras la Ĉartistojn kaj la "Reformistojn."

---

(1) Falansterioj estas socialista kolonioj laŭ la plano de Karolo Fourier; Ikario estas la nomo donita de Kabet al sia utopio kaj, poste, al sia amerika komunista kolonio.

IV

SINTENADO DE LA KOMUNISTOJ
RILATE AL LA DIVERSAJ EKZIS-
TANTAJ PARTIOJ OPOZICIAJ

Sekcio IIa klarigis la rilatojn de la komunistoj al la ekzistantaj laborklasaj partioj, tiaj kiaj la Ĉartistoj en Anglujo kaj la Terdividaj Reformantoj en Ameriko.

La komunistoj batalas por la atingo de la tujaj celoj, por la realigo de la momentaj interesoj de la laborklaso; sed en la movado nuntempa, ili ankaŭ reprezentas kaj zorgas pri la estontaĵoj de tiu movado. En Francujo la komunistoj kunigas sin kun la socia-demokratoj,¹ kontraŭ la konservativa kaj radikala kapitalistaroj, rezervante, tamen, la rajton alpreni kritikan sintenadon rilate al frazoj kaj iluzioj hereditaj de la granda revolucio.

En Svislando ili kunhelpas la radikalojn, ne perdante la vidon al la fakto ke tiu ĉi partio konsistas el elementoj kontraŭaj, parte el demokrataj socialistoj, laŭ la franca senco, parte el radikalaj kapitalistoj.

En Polujo ili aliĝas al tiu partio kiu

---

(1) Tiu partio tiam reprezentata de Ledru-Rollin en parlamento, de Louis Blanc en literaturo, de la Reforme en la ĉiutaga ĵurnalaro. La nomo de Socia Demokratio signifas, al tiuj ĉi, siaj elpensintoj, sekcion de la demokrata aŭ respublika partio pli malpli nuancita de socialismo.

The Communists fight for the attainment of the immediate aims, for the enforcement of the momentary interests of the working class; but in the movement of the present, they also represent and take care of the future of that movement. In France the Communists ally themselves with the Social-Democrats,* against the conservative and radical bourgeoisie, reserving, however, the right to take up a critical position in regard to phrases and illusions traditionally handed down from the great Revolution.

In Switzerland they support the Radicals, without losing sight of the fact that this party consists of antagonistic elements, partly of Democratic Socialists, in the French sense, partly of radical bourgeoisie.

In Poland they support the party that insists on an agrarian revolution, as the prime condition for national emancipation, that party which fomented the insurrection of Cracow in 1846.

In Germany they fight with the bourgeoisie whenever it acts in a revolutionary way, against the absolute monarchy, the feudal squirearchy, and the petty bourgeoisie.

But they never cease, for a single instant, to instill into the working class the clearest possible recognition of the hostile antagonism between bourgeoisie and proletariat, in order that the German workers may straightway use, as so many weapons against the bourgeoisie, the social and political conditions that the bourgeoisie must necessarily introduce along with its supremacy, and in order that, after the fall of the reactionary

---

*The party then represented in parliament by Ledru-Rollin, in literature by Louis Blanc, in the daily press by the *Réforme*. The name of Social Democracy signified, with these its inventors, a section of the Democratic or Republican party more or less tinged with Socialism.

classes in Germany, the fight against the bourgeoisie itself may immediately begin.

The Communists turn their attention chiefly to Germany, because that country is on the eve of a bourgeois revolution, that is bound to be carried out under more advanced conditions of European civilisation, and with a more developed proletariat, than that of England was in the seventeenth, and of France in the eighteenth century, and because the bourgeois revolution in Germany will be but the prelude to an immediately following proletarian revolution.

In short, the Communists everywhere support every revolutionary movement against the existing social and political order of things.

In all these movements they bring to the front, as the leading question in each, the property question, no matter what its degree of development at the time.

Finally, they labour everywhere for the union and agreement of the democratic parties of all countries.

The Communists disdain to conceal their views and aims. They openly declare that their ends can be attained only by the forcible overthrow of all existing social conditions. Let the ruling classes tremble at a Communistic revolution. The proletarians have nothing to lose but their chains. They have a world to win.

Working men of all countries unite!

insistas pri terdivida revolucio, kiel la unua kondiĉo por nacia liberigo, tiu partio kiu instigis la ribelon ĉe Krakovo en 1846.

En Germanujo ili kunbatalas kun la kapitalistaro kiam ĝi agadas revolucie, kontraŭ la absoluta monarĥaĵo, la feŭda nobeletaro kaj la kapitaletularo.

Sed ili neniam, eĉ unu momenton, ĉesas lernigi al la laborklaso la kiel eble plej klaran komprenon de la malpacemaj antagonismoj inter la kapitalistaro kaj proletariaro, por ke la germanaj laborantoj povu tuj uzi, kiel tiom da batalaliloj kontraŭ la kapitalistaro, la sociajn kaj politikajn kondiĉojn kiujn la kapitalistaro necese devegastarigi kune kun sia supereco, kaj por ke, post la falo de la reakciaj klasoj en Germanujo, la batalo kontraŭ la kapitalistaro mem povu tuj komenci.

La komunistoj direktas sian atenton precipe al Germanujo, ĉar tiu lando estas ĉe la antaŭtago de kapitalista revolucio, destinita esti efektivigata laŭ la pli antaŭaj statoj de eŭropa civilizacio, kaj kun grande pli disvolviginta proletario, ol tiu de Anglujo en la deksepa, kaj de Francujo en la dekoka jarcento, kaj ĉar la kapitalista revolucio en Germanujo estos nur la antaŭludo al la tuje sekvonta proletaria revolucio.

Unuvorte, la komunistoj ĉie subtenadas ĉian revolucion movadon kontraŭ la nun-ekzistanta socia kaj politika ordo de la

aferoj.

En ĉiuj ĉi tiuj movadoj ili portas al la fronto, kiel la plej gravan demandon en ĉiu, la demandon proprajan, kia ajn estas ĝia grado de disvolviĝo en tiu tempo.

Fine, ili ĉie laboradas por la unuiĝo kaj interkonsento de la demokrataj partioj de ĉiuj landoj.

La komunistoj rigardas kiel malinda la kaŝadon de siaj opinioj kaj celoj. Ili mal-kaŝe proklamas ke siaj celoj povos atingiĝi nur per la perforta renverso de ĉiuj nun-ekzistantaj sociaj kondiĉoj. Tremu la regantaj klasoj je komunista revolucio. La proletarioj havas nenion por malgajni krom siaj katenoj. Por gajni, ili havas mondon.

Laboristoj de ĉiuj landoj, unuiĝu !

4839

3 2044 019 914 9

A FINE IS INCURRED IF THIS BOOK IS NOT RETURNED TO THE LIBRARY ON OR BEFORE THE LAST DATE STAMPED BELOW

6251449
FEB 14 1975
CANCELLED
FEB 14 1975

WIDENER
WIDENER
NOV 19 1997
OCT 50 1997
BOOK DUE
CANCELLED

WIDENER
BOOK DUE
CANCELLED
NOV 74 1995

